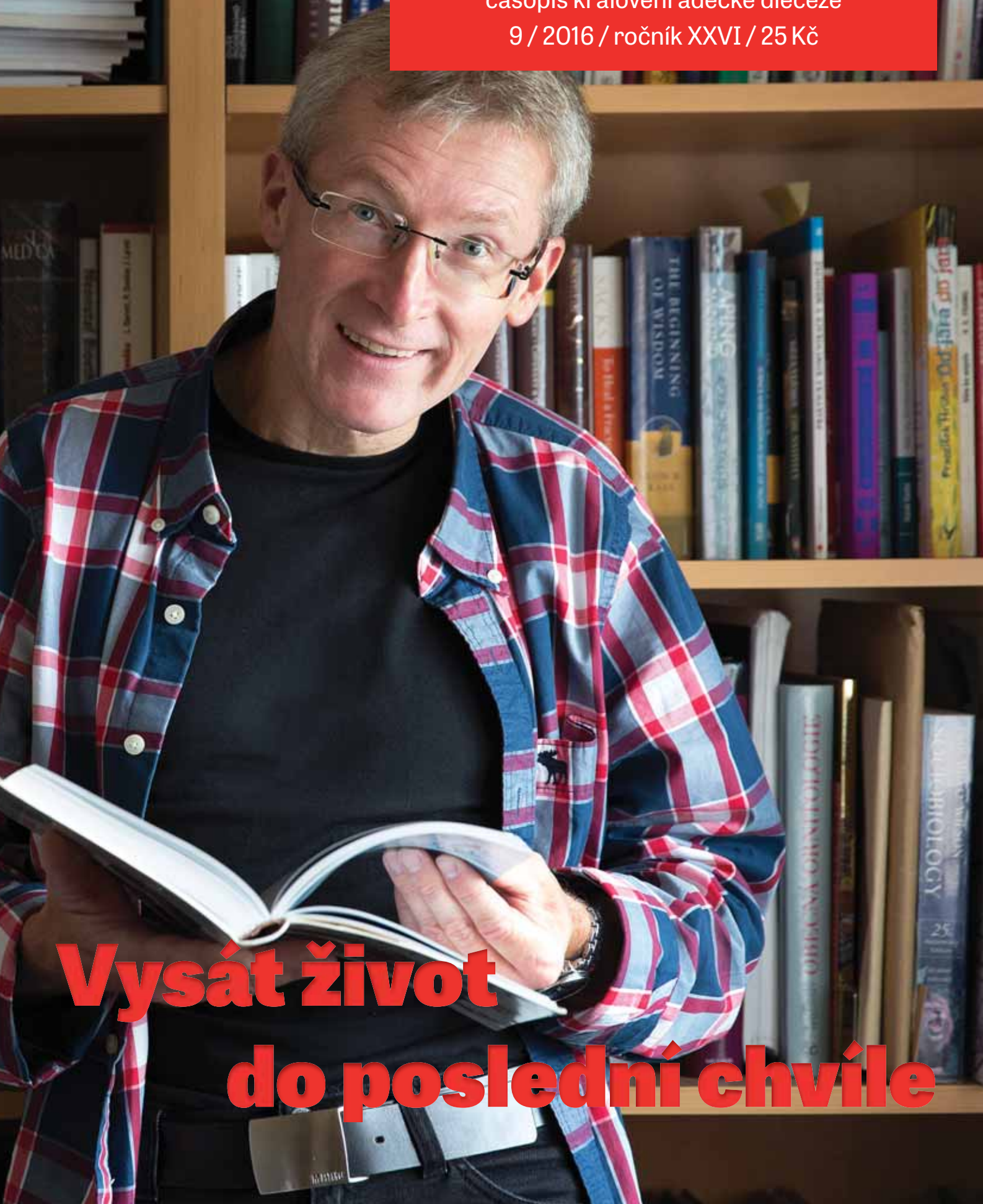

Adalbert

časopis královéhradecké diecéze

9 / 2016 / ročník XXVI / 25 Kč

**Vysát život
do poslední chvíle**

KALENDÁŘ KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZE PRO ROK 2017

Objednávky přijímáme na e-mailové adrese:
adalbert@bihk.cz

cena:
59,- Kč

Milí přátelé Adalberta,

měsíc září je ve znamení konce prázdnin a počátku školního roku. A protože si 16. září připomínáme sv. Ludmilu, která je i patronkou Dne církevního školství, věnujeme tématicky toto aktuální vydání diecézního časopisu Adalbert právě školství. Možná vás teď napadlo, že to bude pěkná nuda. Omyl! Už titulní rozhovor s Markem Váchou - knězem, vysokoškolským pedagogem a přednostou Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě UK, vás jistě přesvědčí o opaku. Školské sestry nás seznámí se svými radostmi i starostmi svého pedagogického poslání. David Bouma, kněz a pedagog se podívá na pedagogiku z pohledu kněží, jejichž povoláním je stát i za katedrou. A protože do soustavy církevního školství patří i Teologický konvikt v Olomouci, kde prochází formací budoucí seminaristé, navštívíme i tento institut. Pod pojmem škola si nemusíme představovat jen češtinu, matematiku a další, mnohdy nepopulární předměty. Ve škole se můžete učit i duchovnímu životu a životu ve společenství. A právě na tom je postavena francouzská evangelizační škola JEUNESSE – LUMIERE, v jejímž duchu roste dílo v České Třebové. Pokračujeme i v seriálu představování jednotlivých odborů královéhradeckého Biskupství a rovněž vám Adalbert představí dalšího našeho bohoslovce. Zkrátka, doufáme, že se s námi nebudete nudit a že se Adalbert brzy stane netrpělivě očekávaným společníkem vašich domácností. A pokud jej doporučíte ke čtení svým přátelům a známým, bude to pro redakci časopisu ta největší odměna.

Pohodové babí léto vám přeje
Pavel Jakub Sršeň,
srsen@bihk.cz

Filharmonie
Hradec
Králové

ZAHAJOVACÍ KONCERT
39. KONCERTNÍ SEZÓNY

Koná se pod záštitou
primátora města
MUDr. Zdeňka Finka
a biskupa královéhradecké
diecéze Mons. Jana Vokála.

Abonentní řada **BÍLÁ** ▶ Velký symfonický cyklus
DVOŘÁK
Svatá Ludmila
oratorium na text J. Vrchlického

Kateřina KNĚŽÍKOVÁ (Svatá Ludmila) soprán
Veronika HAJNOVÁ (Svatava, její společnice) mezzosoprán
Martin GYIMESI (Bořivoj) tenor
Martin GURBAL (Svatý Ivan) bas
PRAŽSKÝ FILHARMONICKÝ SBOR
FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ
Ondřej VRABEC dirigent

Čtvrtek 15. 9. 2016, 19.30 hodin
Sál Filharmonie Hradec Králové

Beseda o programu
s Bohuslavem Vítkem
v 18.30 hodin.

Evidenční číslo: MK ČR E 10261. Měsíčník. **Vydává:** Biskupství královéhradecké, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové. Adresa redakce: Tiskové oddělení, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 422, **e-mail:** adalbert@bihk.cz, www.bihk.cz/ikd. **Členové redakce:** Pavel Jakub Sršeň (tel.: 733 616 459), Dr. Eva Zálešáková, P. Filip Foltán. **Sazba:** Jiří Bittner **Tisk:** Garamon. **Cena:** 25 Kč. **Roční předplatné: 275 Kč.** **Bankovní spojení: Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, specifickým symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek).** Uzávěrka příštího čísla: 10. září 2016. Foto na titulní straně: Mona Martinů

Vysát život do poslední chvíle

Neustále žasnoucí vědec, respektovaný laiky i akademiky. Teolog a kněz, jehož fundovaný pohled na bolesti světa ho neučinil studeným a nepřístupným, ale právě naopak. Muž, který se ve svém klukovském srdci cítí být stále především skautem Orlím okem. Marek Orko Vácha...

Biolog, genetik, teolog, kněz, člověk Marek. Jak to vše jde dohromady?

Jsem především jeden. Nemám v sobě tato povolání rozdělená. Vnímám je velmi integrálně, jedno mně pomáhá v druhém. Čím víc toho vím o světě, tím víc mám otevřené oči pro krásu stvoření. Biologie a kněžství jdou ve mně spolu ruku v ruce. Snažím se nahlédnout do mnoha vědních oborů, abych si mohl udělat integrovaný obrázek. Abychom byli vskutku lidmi, musíme alespoň trochu tvořit umění, trochu se zajímat o svět a trochu být mystiky. To jsou tři rozměry, které dělají člověka člověkem.

Jste teolog a zároveň i velice fundovaný vědec. Neperou se ve vás někdy teorie o vzniku života?

Málokterou věc jako je evoluční myšlenka víme dnes díky vědě tak dobře a precizně z mnoha různých stran. Že život na Zemi má jeden počátek, že druhy vznikají a vyvíjejí se, že důležitým mechanismem je přirozený výběr, to je dnes již tak jisté, jako je nám zřejmé, jestli je Země kulatá nebo placatá. Někdo může namítnout, že se přírodní vědy zakládají na teoriích a neznají dogmata. Troufám si říci, že před těmito fakty musí i teologie zasalutovat, že k tomu nemá co dodat. Přesto musím říct, že prvních pět kapitol Bible, prvních pět knih Genesis, jsou texty neobyčejně pravdivé

a hluboké. Díky těmto sporům a díky tomu, že jsem na toto téma odpřednášel mnoho času a musel jsem si ke knihám Genesis přečíst spoustu komentářů, dnes vím, že každé slovo je tam přesně opracovaným kamenem, pečlivě zasazeným na své místo celé té konstrukce. Nicméně tyto první knihy Bible neříkají, jak byl svět stvořen. Spíše ukazují, proč byl svět stvořen. Vyplývají z nich tři důležité věci. Autorem světa je Bůh. Svět byl stvořen jako dobrý a krásný. Úkolem člověka je být obrazem Božím. Nenajdeme ale žádnou informaci o tom, jak je svět starý.

Ve vašich statích je velmi mnoho poetičnosti, která se nedá přehlédnout, i když je často tušena jen mezi řádky. Je to možná jeden z důvodů, proč jsou vaše knihy tak populární?

Nevím, co k tomu říct. Jak stárnu, více se obracím ke svým rodovým kořenům. Můj prastrýc Slavomír Vácha psal dlouhé deníky, které jsou skvělé. Takže tady možná geny pracují. Faktem je, že v biologii lze určitý náznak poetičnosti najít. Jedna popularizační kniha biologie končí větou, že nejdříve je třeba vše vyzkoumat, a že žasnout můžeme až potom. Já si myslím, že je to přesně naopak. Celá víra, celá biologie a celá fyzika začíná tím, že člověk stojí v úžasu nad světem. A to je tajemství, které, čím jsem starší, tím

„Celá víra, celá biologie a celá fyzika začíná tím, že člověk stojí v úžasu nad světem. A to je tajemství, které, čím jsem starší, tím více mě zasahuje. Čím více rozumím biologii, tím více si uvědomuji, jak je náš lidský příběh ve vztahu k celému stvoření zvláštní.“

více mě zasahuje. Čím více rozumím biologii, tím více si uvědomuji, jak je náš lidský příběh ve vztahu k celému stvoření zvláštní. Musím si klást otázku, co je to za hlinu, po které chodíme a ze které vzešla miliarda druhů živočichů a rostlin, včetně člověka, ale také všechny technické vynálezy. To všechno se skládá ze stejných prvků. Hlína je proto pro mě inteligentní plastelína,

ze které pochází nejen všechny formy života, ale třeba i gravitace. S úžasem na ni hledím, jak se dokáže vytančit do motýlů a pampelišek. Kdybych napsal fantasy ze života obyčejné hlíny, tak tu knihu nikdo nekoupí, protože se jim bude zdát přitažená za vlasy a příliš lacinou fantazií. První, co by mělo člověka přimět k zamyšlení, je úžas nad absolutní nesamozřejmostí světa. Příběh, který žijeme my, je mnohem logičtější, než jsou Letopisy Narnie či mně jakákoliv známá fantasy. Naše tělo je složeno ze stejných prvků Mendělejevovy tabulky jako celý vesmír. Jinými slovy, vesmír může být naším vědomím. I proto nevím, jestli jsem více biologem nebo teologem. Pro mě je četba v atlase brouků teologickou záležitostí jako podklad pro hluboké rozjímání.

Vznikají dnes ještě nové formy života, nebo jsou některé dosud lidstvu jen skryty?

Jsou především skryty. Třeba v amazonských pralesích není problém během jednoho dne najít nový druh. Problém ale nastává potom s tím, kdo ho určí. Dodnes nevíme, co se děje v srdci amazonských pralesů nebo jen ve světě pod mikroskopem. Nepochybuji ani o tom, že mnoho takových druhů vymře dříve, než budou vůbec objeveny. Existuje pomůckové pravidlo, že obecně na milion druhů a jeden rok vznikne jeden nový druh a zároveň i jeden zanikne. Dnes je však

rychlost vymírání druhů stokrát a tisíckrát rychlejší, než je ten přirozený šum. Svým způsobem je to rouhání člověka vůči svému Stvořiteli. Místo toho, abychom se ze všeho stvoření radovali, tak ho likvidujeme.

Spravuje tedy lidstvo špatně jemu svěřenou Zemi?

Židovsko-křesťanská tradice říká, že člověk dostal rozum proto, aby si svět přetvářel. Díky rozumu máme dnes antibiotika a třeba i ústřední topení. Snažíme se ve světě přežít a už nám ani nepřijde, že to není normální. Musí někde vybuchnout sopka nebo přijít epidemie AIDS či eboly, abychom si uvědomili, že žijeme ve vesmíru, který není přátelský člověku. Máme pocit, že poroučíme větru, dešti, ale pak sopka způsobí, že nelétají letadla a všichni se ptají, jak je to možné, jak to, že takovou situaci neumíme ovládnout. Stejně tak s ebolou si neumíme poradit. Ale požáry, zemětřesení, morové epidemie tu byly od počátku. Smrt je tedy v řádu stvoření na denním pořádku a lidstvo tisíce let musí používat rozum, aby přežilo. Člověk jde dál, vymýšlí stále nové věci, více o sobě přemýšlí. A to je přesně to zadání dané člověku – být obrazem Božím. Není problém v tom, že jsme, ale v tom, že jednáme určitým způsobem. Vnímám jako velké riziko naše obrovské technické možnosti. Naše levá – technická mozková hemisféra jde neustále dál a dál dopředu a ta pravá – etická, je stále stejná. Vzhledem k našim technickým možnostem však nedozráváme eticky. Zbraně třeba neumíme nepoužít.

Ve vašich knihách je také evidentní, že se velmi trápíte nad stavem světa a lidstva. Snažíte se ukázat mnoho témat úplně z jiných pohledů, aby byly snáze pochopitelnými i se všemi jejich souvislostmi a příčinami?

Pokud je člověk věřící, tak mu to nesmí být jedno! Výrok, že náboženství je opium lidstva, je nepravdivý. Funguje

to přesně naopak. Náboženství není anestetikem proti všem bolestem lidstva. Víra spíše člověka učiní senzitivním na problémy světa a vzbudí v něm snahu uvést vše do pořádku. Pokud je tedy ze mě něco podobného cítit, není to moje specifikum, ale snaha všech věřících Židů a křesťanů.

Zdá se, že člověk je tvorem ekonomickým. Neustále vypočítáváme škody, které nám příroda způsobila. Není to absurdní?

Takto to vidí hlavně ekonomové. Přezene-li se někde povodeň, není možné vypočítávat, jakou škodu tím přírodě způsobila, protože nezpůsobila žádnou, je její součástí. Ekosystémy jsou na přírodní pohromy přesně nastavené. Příroda s nimi počítá a dokonce je potřebuje. V Austrálii se některé druhy stromů nemůžou zmnožit, pokud požárem nepuknou tvrdé skořápky semen. Když se Australanům podařilo zdárně požárům zamezit, tamní ekosystém se jim zhroutil. To, že nám lidem voda zaplavuje domy je důsledek nerespektování původních koryt řek, vykácení lesů, který vodu zadržoval či pozapomnění, že na stejná místa

kdysi povodně přicházely. Na druhou stranu nám ekosystémové služby přináší čistou vodu a přírodní suroviny pro další zpracování.

Velké body sbíráte u široké společnosti na poli sporných církevních témat, protože se na ně nebojíte podívat lidsky a empaticky. Doslova, jakoby se týkaly přímo vás.

Předně. Kdo jsem já, abych kritizoval papeže?! Je velmi jednoduché křičet, že potrat je vražda. Co však udělat s tím, když se tisíce českých žen každý rok rozhodnou jít na potrat? Oficiálně jim to zakázat? Půjdou tedy na pokoutný potrat. Jistěže nejsem příznivcem potratu. Ale každá ta žena má svůj příběh, a když už se rozhodnou pro toto řešení, je lepší, aby celá záležitost proběhla v nemocnici a ne u nějaké bylinkářky. Je to stejné jako s rozvody manželství. Zakážeme je? Stejně se nám rozvádět budou. A otázka celibátu? Církev je platformou pro různé názory. Celibát je velký dar. Mnišský život je celý založený na celibátu. Otázkou je ale celibát v kněžství, a to, jestli musí být spojeny do osoby jednoho muže. Nejde o rušení celibátu, je to tedy otázka na místě, protože nejde o nic ortodoxního. Ohledně asistované reprodukce jsem jako biolog velmi často kontaktován lidmi, kteří se ke mně utíkají o pomoc, často jde o křesťany. Každý ten příběh je jiný, nikdy to není černé nebo bílé. Jistěže chápu církev, která se bojí určité komercializace a faktem je, že se v dnešním světě manželství rozbilo na prvočinitele. Lásku jsme oddělili od závazku, závazek jsme oddělili od sexu, od sexu jsme oddělili lásku, manželství je odděleno od rození dětí, rození dětí od jejich výchovy. Spousta segmentů, které nestaví konstrukci manželství. Jsem na prostu proti tomu, spolu s katolickou církví, aby si lidé nechali vyrobit dítě

na zakázku – google baby. Na straně druhé jsou ale manželé, kteří se milují, ale nemůžou mít dítě. A pokud jde o tolik diskutovanou antikoncepci, v roce 2003 jsem na toto téma napsal pojednání, za které jsem byl jedněmi opěvován a druhými zatracován. Pokud však metoda přirozeného plánování rodičovství manžele neurotizuje a vlastně je od sebe tělesně odděluje, zřejmě není něco v pořádku. Já jsem katolík, fandím katolické církvi, ale taky se setkávám s lidmi...

Věřím, že není někdy jednoduché stát na jiné koleji, než na jaké se ubírá oficiální směr, že to musí stát i velkou odvahou...

Všechno to vychází ze života. Mám velkou výhodu, za kterou jsem vděčný. Na fakultě se pohybuji v prostředí mladých a inteligentních lidí, kteří nežijí v náboženském kontextu. Díky nim se dostávám k lidem, které bych jinak nepotkal. K párům, které nemohou mít děti, ke kamarádům homosexuálům, jejichž svět má velmi silné stránky, k lidem, kteří zažili fatální životní kotrmelce. Život je tak strašně zamotaný a plný našich lidských slabostí, že si nedovolím říct příkrý odsudek. Už proto, že sám jsem nashromáždil za svůj život batoh svých selhání, která mě nutí k pokoře před odsuzováním druhých.

Víte velmi mnoho o životě, o jeho vzniku, souvislostech. Tušíte, co se děje s člověkem po jeho smrti?

Sám jsem zvědavý. Pokud existují pampelišky a motýli, tak se člověk na této planetě nemůže divit vůbec ničemu. Není problém existence andělů a není problém existence života po životě. Příběh, ve kterém žijeme, je natolik fascinující, natolik neuvěřitelný a natolik šílený, že všechny tyto věci do něho krásně zapadají. Jakoby i nebe a peklo mělo určitou logiku.

Měli bychom se těšit na smrt?

Osobně v sobě nosím naději na věčný život. Veškeré naše teologické obrazy, kdo je Bůh, jaké je nebe, kulhají na všechny čtyři. Realita je nepopsatelná a neuchopitelná. Jung napsal, že všechny velké náboženské systémy jsou o přípravě na smrt. Každá chvíle mého života je originální a nebude se již nikdy opakovat. Čím jsem starší, uvědomuji si, že už nepřečtu všechny knihy, že už neuvidím všechny filmy, které bych vidět chtěl. Proto si velmi pečlivě volím, čím svůj čas naplním. Proto, než přijde smrt, kterou začne úplně jiný příběh, musím doslova vysát tento život do poslední chvíle. Možná, že důležitější než otázka života po životě, je ptát se po životě před životem.

Čtením vašich textů nabývám dojmu, že jste velký romantik. Jste šťastný romantik?

Poslední měsíce asi ano. Což s sebou ale přináší fakt, že nejsem schopný psát existenciální texty. Čím je na tom člověk hůř, tím píše lepší texty. Alespoň u mě to tak funguje.

Pavel Jakub Sršeň

Foto v textu archiv M. Váchy.

Mgr. Marek Vácha, Ph.D.

*1966 v Brně, katolický kněz Na Přírodovědecké fakultě MU v Brně vystudoval obor molekulární biologie a genetiky, teologii studoval v Olomouci a v Bruselu. V letech 1997 a 2000 se účastnil dvou výprav na Antarktidu. V roce 2002 žil šest měsíců v trapistickém klášteře Sept-Fons ve Francii. Je přednostou Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě Karlovy univerzity. Je farářem ve farnosti Lechovice u Znojma. Na Fakultě sociálních studií v Brně vede seminář zaměřený na vztah křesťanství a ekologie.

Církevní školství

Školství je 27 let po změně poměrů u nás výkladní skříní české katolické církve. Královéhradecká diecéze není výjimkou. Biskupské gymnázium Bohuslava Balbína v Hradci Králové, jehož duchovním otcem byl tehdejší sídelní biskup Mons. Karel Otčenášek, zahájilo činnost v roce 1992. V témže roce začala psát svou historii Základní škola v Borohrádku. Následovala základní škola v Hradci Králové, která po pár letech dostala mladší sestru v podobě školy mateřské. V roce 2006 došlo ke sloučení a vzniku Základní a mateřské školy Jana Pavla II. Biskupství královéhradecké je rovněž zřizovatelem Církevního gymnázia v Kutné Hoře. Církevní mateřskou školu tamtéž zřizuje farnost sv. Jakuba,

Církevní domov mládeže v Hradci Králové Kongregace Dcer Panny Pomocnice /saleziánky/. V diecézi působí rovněž Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči.

Za patronku církevních škol je považována sv. Ludmila. Spojení církve a školy je staré jako církev sama. To, že ve středověku byla církev jediným nositelem vzdělanosti, ví snad každý. Méně lidí už si uvědomuje, že téměř dominantním provozovatelem škol v Evropě byla církev až do začátku 19. století. Teprve po napoleonských válkách došlo k tzv. velké sekularizaci. Tehdy se rodící moderní státy začaly od církve přebírat její zdravotní, sociální a školské instituce, které přizpůsobily potřebám průmyslové společnosti.

Situace u nás byla složitější. Habsburská monarchie se svázala s katolickou církví tak těsně, že hranice mezi státem a církví byla především ve školství dlouho nezřetelná. Až do šedesátých let 19. století byly vlastně všechny obecní školy školami církevními. Po roce 1918 a vzniku samostatné Československé republiky byly sice odstraněny ze tříd krucifixy, ale většina žáků nejen základních, ale i středních škol stále procházela povinnou výukou náboženství, a to až do školního roku 1952/1953. Jednotná státní škola se stala klíčovým nástrojem ideologické propagandy, která náboženskou složku výchovy vytlačovala za hranice legality.

„Vzpomínám si velmi dobře, jak někteří farníci v Pardubicích, kteří byli učitelé, když chtěli jít do kostela, museli jezdit hodně daleko, protože kdyby se na to přišlo, tak by o své zaměstnání ve škole přišli,“ řekl mi při našem setkání **biskupský vikář pro církevní školství ICLic. Karel Moravec.**

Po Listopadu 1989 se tedy začínalo na „zelené louce“?

V podstatě ano. Lidé, kteří působili v církevním školství do roku 1948, už nemohli v tom počtu a síle učit, ostatně mnozí se té doby ani nedožili. To pokud jde o lidi. A co se týká prostor, to je to samé. Mnohé školské budovy, které patřily církvi nebo řádům a různým kongregacím, které byly zřizovateli církevních škol, byly zabrané k nejrůznějším účelům. A šlo také o to, aby církev nebyla obviňována z toho, že současné uživatele původně svých budov vyhání. Výsledkem bylo, že se často začínalo v objektech, získaných pro výuku nejrůznějšími způsoby. Třeba církevní gymnázium v Hradci Králové bylo sice v minulosti

Předávání vysvědčení, Biskupské gymnázium Bohuslava Balbína. v Hradci Králové
Foto: 2x archiv redakce

školským zařízením, ale jiného typu. Sídli v budově na Orlickém nábřeží, do které se v roce 1902 ze starého Boromea ve Špitálské ulici přestěhoval chlapecký konvikt, kolej pro studenty gymnázia, kteří se měli připravovat na studium v kněžském semináři. Některé školy začínaly v objektech vypůjčených nebo v nájmu od města, což je třeba případ Církevní základní školy Borohrádek. Že chceme církevní školství obnovit, to bylo zcela jasné, o tom nebylo sporu. Ale jak bude vypadat, jakou bude mít podobu, to se léta tříbilo. Někteří chtěli obnovit to, co bylo dávno přerušené, podobně jako třeba Orel nebo Skaut, léta zakázané. Čas ukázal, že některé osvědčené zkušenosti je dobré uchopit, ale současně hledat nové cesty tak, aby základní cíl byl splněn. Aby mladý člověk dostal v církevní škole kvalitní, dobré vzdělání, aby žil v dobrém prostředí, formovaném křesťanstvím a Evangeliiem, a aby ho to taky nějakým způsobem ovlivnilo. Školy jsme nezakládali proto, aby tam chodily jen děti z okruhu církve, ale aby se tam mohl přihlásit každý, kdo projeví zájem. Samozřejmě, že potom musí respektovat skutečnost, že je to církevní škola, ve které je trochu jiný duch a trochu jiné prostředí. O to jsme chtěli usilovat a usilujeme do dneška.

Atmosféra na církevních školách je jiná, do značné míry výjimečná. Pro mnohé rodiče je právě to důvod, proč je pro své děti volí.

Jsem rád, že to tak je a že církevní školy nejsou někde na okraji zájmu veřejnosti. Samozřejmě, že do zájmu o místo v církevní škole také promlouvá demografie. Ale třeba v Hradci Králové dostat dítě do církevní školy, školky nebo na gymnázium není zcela jednoduché. Uchazeči musí splňovat určitá kritéria, například prospěch, na Biskupské gymnázium musí zdárně složit přijímací zkoušky. Když to řeknu velmi zjednodušeně, tak o jednu židli

tam jsou čtyři zájemci, a přijmout můžeme jednoho, protože pro víc nemáme místo.

Další z významných argumentů rodičů při výběru církevní školy je bezpečné prostředí.

A to je moc dobře, že to tak je. Nemůžeme si samozřejmě dělat iluze, že na církevní škole se nemůže nic stát, že se nenajdou jedinci, kteří budou leccos zkoušet. Je ale důležité, aby pravidla byla vedením škol nastavena tak, aby tyto jevy naprosto minimalizovaly, aby se tam učitelé i studenti cítili dobře. Ale zároveň aby tam chodili rádi, účastnili se různých školních akcí, třeba akademií, maturitních plesů. Tam člověk vidí, že studenti i pedagogové mají svou školu rádi, že často na akce školy přijdou i ti, kteří už ji opustili, a že to není jenom kvůli hezkým spolužačkám, ale že je to například ples školy, se kterou se ztotožnili, jejich školy.

Církevní školy, to je nejen výchova a vzdělávání, ale od útlého věku také formace.

Jistě, nejen dobrá čeština, fyzika nebo cizí jazyk, ale taky úcta k hodnotám, na kterých je postavena naše evropská civilizace. V dnešní době velmi aktuální záležitost. Proto je také důležité, že se na každé naší škole vyučuje náboženství nebo religionistika. Předměty, kde se studenti mají možnost kvalifikovaně seznámit se základy křesťanství i dalších náboženství. A sami si udělat představu, co je pro člověka, potažmo pro lidstvo dobré.

Mimochodem, když už jste zmínil cizí jazyky. Jejich znalost společně s možností cestovat je pro rozšiřování obzorů mladých lidí velmi důležitá.

Určitě, například na školách v Hradci Králové se učí nejen němčina, angličtina, ale také španělština nebo francouzština,

Rozdávání biblí na Biskupském gymnáziu ve Skutči. Foto: archiv redakce

stejně jako na gymnáziu v Kutné Hoře. Navíc mají studenti možnost výměnných pobytů, kratších i delších, na partnerských školách v zahraničí, v Rakousku, Německu, Belgii, Itálii, Španělsku nebo Irsku. Je to i kulturní výměna, třeba pěveckých sborů. A zmínit můžeme i účast našich studentů v nejrůznějších soutěžích, jako jsou olympiády matematické, fyzikální, biologické. A učitelé je dokážou dobře nasměrovat do budoucna, protože namnoze sami jsou pro něco zapálení a není pro ně problém vyjet se studenty třeba na týdenní soustředění.

Zřejmé je, že se osvědčil model mateřská škola – základní – gymnázium.

Je to ideál. Děti se od malička znají a rodiče, jsou-li spokojeni, chtějí, aby pokračovaly. Samozřejmě, ne všem se to podaří. Už jsme zmínili, že i z církevních základních škol se na gymnázia musí dělat přijímačky.

Obraťme list, doufám, že nekousneme do kyselého jablíčka. Financování církevních škol, patřících do kategorie nestátních, určených dětem bez rozdílu vyznání.

Církevní školství dostává na platy a provoz stejné částky jako všechny ostatní školy, za to jsme velmi vděční. Zřizovatel školy, v našem případě Biskupství královéhradecké, se musí postarat o to ostatní, o co se v případě státních škol

starají obec nebo kraj. Takže i kdybychom chtěli zřídit více škol, musíme se ptát, zda jsme schopni zajistit kvalitní výuku prostřednictvím kvalitních učitelů se vztahem ke křesťanství, nejlépe věřících. A druhá otázka je, zda na to máme peníze a budeme mít do budoucna. Dnes si, a to říkám velmi opatrně, nemusíme stěžovat. V celostátním měřítku je platová úroveň učitelů na církevních školách v porovnání s pedagogy na školách zřizovaných krajem nebo obcemi, v podstatě velmi podobná. Ale co bude dál, to je otázka, na kterou dnes nikdo nezná odpověď.

Co Vás zaměstnávalo? Jaký byl minulý školní rok 2015/2016?

Jednáme o možnosti rozvoje i rozšíření po ekonomické stránce Církevního gymnázia v Kutné Hoře. Sestry Voršilky, které byly jeho zřizovatelkami a v jejichž budově škola je, ji nechtějí dále vlastnit. Takže spousta jednání, hledání nějaké optimální cesty.

Mimochodem, tradiční zářijová sbírka na církevní školství. Je ještě pořád potřeba?

Je to nutné, protože školy dostávají, jak už jsem řekl, peníze na provoz, nikoliv na údržbu budov, ve kterých sídlí. A to jsou ročně statisícové částky, spíš milionové za jednotlivé školy. Kolik už třeba stály opravy budovy Biskupského gymnázia Bohuslava Balbína, nebo investice

do opravy základní školy v Hradci Králové. A to nemluvím o opravách, které nás teprve čekají a které jsou nutné k životu těchto škol. Třeba pro gymnázium jsou to ročně zatím jednotky milionů, ale chystáme desítky. Samozřejmě, že si nemůžeme dělat iluze, že to zaplatíme ze sbírek, je třeba hledat i jinde, granty, fondy, spoluúcast města, sponzorů. Ale prostředky ze sbírek umožňují nakoupit i prostředky pro lepší výuku, její zkvalitnění. Takové, na které by školy jinak nedosáhly. To jsou desítky, stovky tisíc korun ročně pro jednotlivé školy, protože průměrný výtěžek sbírky bývá kolem osmi set tisíc korun. Na Biskupském gymnáziu v Hradci Králové například se nedávno podařilo dokončit opravu auly za několik milionů korun, musí pokračovat výměna oken, byl také vybudován výtah, aby školu mohli navštěvovat tělesně postižení studenti.

Jakým směrem se ubírají Vaše myšlenky na prahu nového školního roku?

Myslívám na to, aby Bůh žehnal dětem, rodičům i těm, kteří se o děti starají. Aby šlo všechno dobře, tak jak jít má. Aby děti byly ve škole spokojené a učitelé taky. Rodiče aby měli radost z toho, že se dobře rozhodli, když dali děti do naší školy. A aby ty naše školy měly podíl na výchově dobrého člověka, dobrého křesťana.

Eva Zálešáková

Kongregace Školských sester de Notre Dame Hradec Králové

Moje návštěva Kongregace školských sester De Notre Dame, která v Čechách vznikla v roce 1853, začala v kapli jejich řeholního domu v Hradci Králové, kam byly sestry pozvány o pět let později, na podzim roku 1858. Vyučovaly na dívčí škole a staraly se o opatrovnu, později změněnou na mateřskou školu. Od roku 1860 byly sestry zaměstnány v chlapeckém semináři v Boromeu, od roku 1869 vedly domácnost v teologickém semináři. V Ústavu pro neslyšící děti vyučovaly od jeho založení v roce 1881. Dalším významným mezníkem v historii je rok 1940, kdy byla zřízena Soukromá škola pro ženská povolání. Už po dvou letech ovšem byla zrušená. Po válce byla sice obnovena, ale již v dubnu 1949 zestátněná a sestry byly postupně odvezeny do soustředovacích klášterů. Do Hradce Králové se vrátily v dubnu 1976 už jako důchodkyně. Vedly domácnost, vařily pro kněze, staraly se o katedrálu.

30. října 1995 se přistěhovalo do nově zrekonstruované bývalé školní budovy 29 sester. Tehdy se začala psát další kapitola, jejíž součástí je i kaple Zvěstování Panny Marie, do které mě společně se sestrami doprovodil generální vikář, Mons. Josef Socha. „Byl jsem od začátku u rekonstrukce tohoto prostoru a probral jsem s architektem Karlem Rulíkem mnohé.

Především, kaple je střed domu, jeho srdce. Tady se sestry scházejí několikrát za den. Je moderní, možná trochu nevšední, ale má svoji atmosféru. Oltář, kříž, samozřejmě svatostánek, socha Panny Marie. Ta společně s křížem je dar od sester z provincie Auerbach v německém Bavorsku. Tady se rodí inspirace pro další život, tady sestry sbírají sílu pro svoje povolání, povzbuzují jedna druhou. A samozřejmě se tady modlí, to znamená navazují kontakt s Pánem Bohem, který je do služby povolal.“

Do města pod Bílou věží přišly Školské sestry de Notre Dame z Javorníku u Jeseníku. Zrekonstruovaný dům nedaleko královéhradeckého soudu už více než dvacet let slouží jako jejich mateřinec. Znamená to, že je v něm generální sídlo hlavního vedení kongregace, které řídí provincie na celém světě.

Jak je z názvu kongregace patrné, posláním je vzdělávání dětí a mládeže.

Řehole vznikla pro dívky, kterým se nikdo nevěnoval. Výchova a vyučování byly bezplatné. V současnosti sestry působí jako placené učitelky na církevní Základní a mateřské škole Jana Pavla II. v Hradci Králové, práci ovšem mají také v řeholním domě. Kromě péče o jeho chod se věnují šití a vyšívání kostelních věcí. Tzv. paramenta je souhrnné označení pro textilie užívané při liturgii. Zahrnuje jak liturgická roucha, jako je pluviál, ornát, dalmatika, štóla, rocheta, klerika nebo alba, tak plátno přikrývající oltář, antependium, korporál, purifikatorium, pallu, kalichové velum a podobně. Jejich

výroba byla vlastně náhradní práce, kterou sestry dělaly. Musely se totiž nějak uživit, a tak se v Javorníku naučily tvorbě liturgických věcí pro kostely. A některé jejich výrobky jsou opravdu mistrovské kousky, dokládající nejen řemeslnou zručnost, ale také výtvarný cit a lásku vkládanou do každého stehu. Hlavním posláním ale zůstává výchova a vyučování mládeže.

Třeba sestra Mária učí náboženství děti v církevní mateřské školce a na prvním stupni základní školy.

Práce u nejmenších je pro ni nejhezčí. „Malé děti jsou velmi otevřené, přirozené, to se potom moc dobře učí. A já mám svoji metodu výuky, léty osvědčenou. Používám třeba látky. Při katechezi uděláme velký kruh, já začnu vyprávět nějaký příběh o Pánu Ježíši a společně s dětmi zároveň tvoříme obraz. Ony jsou rády, že mohou přispět svým dílem. Pro mě

to znamená mít spoustu materiálu, abych je všechny zaměstnala a zaujala. Ale po dvaceti letech rozvoje téhle mé metody si už umím poradit. Jiné je to samozřejmě u starších žáků, s těmi spíš konverzuji. Často se ptají, jejich otázky jsou někdy hodně náročné, oponují nebo si odpověď učitele ověřují. Ale to je správné, nutí je to přemýšlet.“

Kdo vedl Vás, kdo byl Vaším učitelem?

„Mě moc zaujala sestra Pavla. To bylo v době částečného uvolnění, kdy řádové sestry mohly učit na školách. Byla jsem ve druhé, třetí třídě, když mě učila sestřička Pavla, vincentka. Ona byla impulsem pro můj řeholní život.“

A to už k našim uším doléhají zvuky klavíru, který je velkou láskou sestry Heleny.

„Druhou. První a největší je Ježíš, ale hudbu mám opravdu moc ráda. Naplňuje mě a jsem ráda, že lásku k ní mohou předávat dětem. Sama hraji od třetí třídy. Pak jsem studovala na Střední pedagogické škole v Karlových Varech, než jsem šla k sestrám. Tam se mne ujala sestra Konráda, to byla výborná hudebnice, varhanice a klavíristka. A ona znala profesorku Martu Toaderovou, která mě potom připravovala v Ostravě k přijímacímu řízení na konzervatoř. Studovala

jsem tam šest let, pak jsem se vrátila a učím hudbu na církevní škole. Rozdíl od výuky jiných předmětů vidím hlavně v tom, že vedle vás sedí jeden, jediný žák a vy ho můžete významně motivovat. Nejde totiž jen o to, aby řádně cvičil, ale aby sám měl z hudby radost, aby ho naplňovala jako mě.“

Život v řeholním domě Školských sester de Notre Dame, to není jen ticho, modlitba a rozjímání, ujišťuje mě generální představená M. Anežka Bednářová, když přijde řeč na pěvecký sbor. Sestry doprovázejí zpěvem bohoslužby i liturgii hodin. A vedle hlasu zvonu zní domem i smích děvčat, která tam přicházejí na exercicie, duchovní obnovu.

„Když máme v domě programy pro děti nebo rodiny, je v něm živo. Mnohdy však přicházejí lidé na návštěvu a k našemu překvapení sdělují, jak na ně působí blahodárné ticho a posvátnost tohoto prostoru. Bydlíme sice v centru města, vedle je rušná Pospíšilova ulice, ale my jsme obklopené parkem, který nás chrání před hlukem. Ráno nás budí ptáci, máme zahradu, kde se můžeme projít, pomodlit růženec nebo rozjít v blízkosti kvetoucích záhonů. Jsme rády, že zde v Hradci Králové můžeme naplňovat poslání, ke kterému nás vedli naši zakladatelé, a tím je výchova a vyučování.“

Eva Zálešáková

6x foto archiv Kongregace školských sester.

Sbírka na církevní školství v královéhradecké diecézi

Drazí věřící, bratři a sestry,

v novém školním roce, stejně jako v předchozích letech, vyhlašujeme sbírku na podporu církevního školství v královéhradecké diecézi.

V naší diecézi působí 2 mateřské školy (v Hradci Králové a Kutné Hoře), 2 základní školy (v Hradci Králové a Borohrádku) a 3 gymnázia (v Hradci Králové, Kutné Hoře a ve Skutči), tyto instituce dohromady zaměstnávají téměř 200 zaměstnanců.

Církevní školy v naší diecézi navštěvuje více než 1400 žáků a studentů, většina z nich nepochází z křesťanských rodin, a proto je pro nás velkou příležitostí podílet se na jejich vzdělání i výchově. Chceme naše žáky seznámit s křesťanstvím, s principy, které po staletí utvářely evropskou společnost, vštípit jim morální hodnoty, které jsou dnes mnohdy opomíjené. Každá škola má k tomuto účelu ustanoveného spirituála, kněze, který v úzké spolupráci s vedením školy

a dalšími učiteli pomáhá budovat duchovní profil školy a vytvářet nabídku aktivit jak pro ty, kteří jsou již zakotveni v církvi a chtějí svůj duchovní život rozvíjet a prohlubovat, tak i pro ty, kteří se s křesťanským pohledem na svět setkávají poprvé. Církevní školy jsou prostorem, kde se v mladých lidech utváří povědomí o církvi a kde se rozhoduje, jaký obraz církve si mladí ponесou do svého dalšího života. Pozitivní reakce mnoha absolventů našich škol a jejich zapojení do veřejného života svědčí o tom, že se nám toto poslání daří naplňovat. A každoročně stoupající zájem o umístění žáků v církevních školách dokládá, že jsou považovány za důvěryhodné instituce, které se dokáží postarat nejen o intelektuální, ale také o morální a duchovní rozvoj žáků a studentů, což mnoho rodičů vnímá jako bonus, který jinde nedostanou.

Touto cestou chceme poděkovat všem, kdo přispěli do loňské sbírky, jejíž výnos činil celkem 800.000,-Kč. Z této částky bylo mezi jednotlivé

školy v diecézi rozděleno 464.000,-Kč, z nichž bylo financováno např. pořízení nových učebnic a moderních pomůcek do nejrůznějších předmětů, nový nábytek, provoz školního mikrobusu, dofinancování mzdy asistenta pedagoga pro handicapované děti či stavební rekonstrukce prostor. Zbývající finance použilo Biskupství královéhradecké na nezbytné opravy a údržbu školních budov, které jsou v jeho majetku.

I v tomto roce budeme vděční za finanční příspěvek, který pomůže školám kvalitní vzdělání realizovat. Podporu církevního školství však můžete vyjádřit nejen Vaším finančním příspěvkem do sbírky, ale také například propagací církevních škol ve vašem okolí a v neposlední řadě také modlitbou, aby se církevním školám dařilo naplňovat jejich poslání v naší současné společnosti.

S poděkováním za jakoukoli formu podpory našeho úsilí

P. Karel Moravec
biskupský vikář pro církevní školství

Mons. Jan Vokál
biskup královéhradecký

Nedělní sbírka ve všech kostelech naší diecéze dne 18. září 2016 je určena na podporu církevního školství.

*Způsob přispění může být i složenkou, převodem z účtu, nebo osobním předáním do pokladny na Biskupství královéhradeckém. Další informace poskytně Stanislava Kučerová, odbor církevního školství, tel. 739 344 697.
E-mail: kucerova@bihk.cz*

Jak se žije v Teologickém konviktu?

Každoročně zaznívají v kostelích výzvy biskupů adresované mladým mužům, aby se nebáli položit si otázku, zda právě je nevolá Bůh ke kněžské službě. Ti, kteří se domnívají, že jejich místo má být u oltáře, si musí podat přihlášku a absolvovat přijímací řízení. V případě, že jsou svým diecézním biskupem přijati, čeká je úvodní rok formace v Teologickém konviktu v Olomouci (do roku 1999 byl konvikt v Litoměřicích). Nahlédnout do života v tomto zařízení sídlícího v budově Arcibiskupského kněžského semináře nám umožnil jeho rektor Alfréd Volný, kněz Diecéze ostravsko-opavské.

Convivere

Knězem se člověk nestane ze dne na den, přijetí této svátosti předchází šestiletá příprava, přičemž první rok se kandidáti kněžství formují v tzv. Teologickém konviktu. Zatímco kněžské semináře jsou u nás dva – v Praze a Olomouci, konvikt se sídlem v Olomouci je společný pro celou republiku. Jeho studentem se může stát každý svobodný dospělý muž, který splňuje určité předpoklady: „Musí být pokřtěný katolík, musí mít vzdělání ukončené minimálně maturitní zkouškou, doporučení kněze, který ho zná, měl by být biřmován a mít dobrý zdravotní stav,“ vypočítává tyto předpoklady Alfréd Volný, jenž post ředitele konviktu zastává již 14 let, a dodává: „Ještě před přijímacím řízením by kandidát měl podstoupit tzv. psychotest, který má vyloučit psychická onemocnění, aby měl otec biskup při přijímacích pohovorech jistotu, že přijímá i po psychické stránce zdravého kandidáta.“

Samotný rok mezi dalšími adepty svátosti kněžství je pro mnohé z nich

Zahájení školního roku v kapli teologického konviktu. Foto: 2x archiv TK

školou života. Pod jednou střechou se zde setkávají s lidmi rozličných osudů či charakterů. S nimi pak usilují o „convivere“, což latinsky znamená „žít ve společenství, žít spolu.“ Odtud název konvikt. „V době, kdy jsem studoval já, nebylo tak velkých rozdílů mezi příchozími. Pro tuto dobu je příznačné, že kandidáti prožili velmi rozdílné dosavadní životy,“ všímá si Alfréd Volný. „Jsou tu jedináčci, ale i takoví, co mají osm sourozenců. Někdo je ze samoty někde u lesa, jiný z milionové Prahy, někdo má za sebou pracovní zkušenosti, jiný jde ze školy do školy. Rozdílné bývá i rodinné zázemí. Už se nám stalo, že nám tady kluk řekl, že pochází z tradiční pohanské rodiny a že jediný on je doma pokřtěný.“

Různorodost ovšem nemusí být na škodu, naopak, pestrost seminárního společenství skýtá záruku, že každý může druhého něčím obohatit. Ostatně, to je jeden z důvodů, proč jsme každý jiný, jak říká sv. Kateřina Sienská.

Značně rozdílný může být i věk „konviktáků“. Horní věková hranice není

stanovena: „Jsou zde devatenáctiletí, ale není výjimkou, že jsme už v konviktu slavili u studenta čtyřicátiny. Nejstaršího jsme měli v konviktu padesátiletého, dnes je knězem,“ říká rektor Volný a podotýká, že věk není vždy směrodatným ukazatelem zralosti daného jedince. „Důležitá je i zakotvenost v Církvi, devatenáctiletý kluk může na tom být v tomto směru lépe než třicetiletý konvertita.“

Opracovávání kamene

Formace bohoslovců probíhá ve čtyřech oblastech – lidské, intelektuální, duchovní a pastorační. „Otec arcibiskup Jan Graubner nám vždy připomíná, abychom kladli důraz hlavně na lidskou stránku. Nejprve musí být kandidát kněžství dobrým člověkem, teprve pak může být dobrým křesťanem a knězem. Chlapci si často ze svých domovů přinášejí různé nešvary nebo zlovyky, kterých se pak musí zbavovat. Stěží lze říci, že by každý, kdo byl přijat do konviktu, byl ideálním, harmonickým mladým mužem. Hodně záleží na jeho dosavadním životě, na rodině, ve které vyrůstal, případně na společenství ve farnosti,“ podotýká rektor konviktu.

Co se dalších oblastí týče, tak v té intelektuální jde – stručně řečeno – o prohloubení znalostí pravd víry a uvedení do teologie vůbec, v pastorační o probuzení pastorační lásky ke Kristu, Církvi a k lidem. V duchovní pak o prohloubení vlastní víry, duchovního života a rozlišení svého povolání.

Velmi důležitou roli při formaci kandidátů kněžství sehrávají spirituálové konviktu a semináře. Jde o kněze mající na starosti jejich duchovní formaci, mohou být jejich zpovědníky a duchovními vůdci. Že má role spirituálů zcela zásadní význam, dokládá Alfréd Volný vlastní zkušeností: „Pomáhali nám, radili, upozorňovali na různé věci, snažili se prostě vytvářet atmosféru, aby povolání mohlo růst, aby člověk získával čím dál větší jistotu: ano, jsem tady správně pro to, čím chci být, tj. knězem. Když mladý člověk vstupuje do konviktu, stojí na začátku přání, že by chtěl být knězem“. Po 10 měsících pobytu v konviktu by jeho rozhodnutí mělo pokročit k rozhodnutí: „Chci být knězem!“ Na druhou stranu, někdo může poznat, že jeho místo je jinde.“

Na řediteli konviktu je mj. i posouzení, zda má dotyčný kandidát dostatek předpokladů pro službu diecézního kněze. „Chci vyzvat mladé muže, aby se nebáli udělat ten krok a podali si přihlášku, i kdyby neměli jistotu povolání. Během roku konviktu se jim podaří lépe poznat sebe sama a prohloubit svůj vztah k Bohu a Církvi.“

Nemluví do větru, mladí muži se mu mění doslova před očima. „Během roku pozoruji veliký posun. Přijdou jako hrubý kus kamene a během těch deseti měsíců vidíme, jak se dokázali opracovat, jaký pokrok udělali proti tomu, když tady nastoupili. V dalších letech už je to takové, jako když sochař u sochy dělá detaily. Ale ten hrubý kámen se opracovává právě v konviktu.“ Na otázku, zda je toto opracování kamene bolestné,

odpovídá lakonicky: „Záleží na tom, jestli člověk chce na sobě pracovat a zdokonalovat se.“

Ve zdravém těle...

Možná má někdo představu, že bohoslovci se pouze modlí, popř. studují. Skutečnost je ovšem jiná, což dokládají slova rektora Alfréda Volného: „Nelze se věnovat jen duševní námaze, číst knihy a modlit se.“ Bohoslovci tak mají prakticky denně možnost strávit určitý volný čas sportem. Je na každém, nakolik ji využije. Někdo posiluje, jiný jde na bazén, další hrají fotbal, florbal, v zimě pak hokej. „Pro zdravý vývoj mladého člověka je důležitá i fyzická práce a sport. Tělocvik tu není povinný, ale dobrá kondice se později v pastorační službě hodit. Doporučuje se, aby kluci chodili i do tělocvičny, aby si „vyčistili“ hlavu a měli zase chuť k modlitbě a studiu.“

Konvikt dává i bere

Vedení konviktu získává na konci roku zpětnou vazbu i od samotných absolventů v anonymních dotaznících, v nichž mají odpovědět na otázky, co jim konvikt dal, popř. vzal. Z resumé lze vyčíst, že nejvíce z nich pokládá za velký přínos pro sebe nalezení přátel a bratrské společenství, někteří s uspokojením kvitovali, že získali duchovněji pohled na svět, duchovní sílu či nové zkušenosti, pro jiné znamenalo hodně, že prohloubili svůj vztah k Bohu, dokázali se ztišit, příp. jim konvikt dal jistý řád. Další si pochvalovali, že mohli být často na mši a u zpovědi, jiní začali více sportovat atd.

Když pak měli odpovídat na to, co jim konvikt vzal, najdeme zde odpovědi typu „iluze o krátké cestě k ideálu“, „doufám, že mou ješitnost a pýchu“, „sebedůvěru, že už vše umím a znám“, ale i „všední“ odpovědi jako „čas na koníčky“, „volný čas“, „negativní vzpomínky na minulost, „osvobodil jsem se od televize, počítače, hospody“ či „zřeknutí se určitých vztahů a kontaktů s přáteli“. Jiným vzal konvikt iluze o sobě, o bohoslovcích, příp. o vztazích jako takových. Nic není jen růžové a ideální společenství na tomto světě nenajdeme. Není proto divu, že i prostředí semináře může někoho zklamat. Třeba i proto, že nebylo jeho místem, resp. cestou...

Že je však tamní společenství živým organismem a má jistou sílu, svědčí zkušenost bohoslovce 3. ročníku Vojtěcha Žvaka z Těrlicka, jenž na začátku studia těžce onemocněl a jemuž právě modlitby (nejen) spoluobratů notně pomohly: „Určitě to hodně pomohlo, ale nejen společenství semináře, ale celé Církve - to farní, skautské, ze spolča. Vnímám jsem velkou podporu. I tady v semináři, přihodilo se mi to po čtrnácti dnech, takže jsem tu ještě neměl tak úzké vztahy, ale byla to velká pomoc.“

Bůh volá a je na člověku, zda na to volání odpoví. Kněžství je o službě a jak říká rektor Volný: „Bůh to tak zařídil, že nejspokojenější jsou na světě ti, co slouží druhým. Člověka naplňuje být tu pro druhé, přinášet jim radu, povzbuzení, pomoc.“

Libor Rösner

Nebojte se diecézní kurie!

V prázdninovém vydání Adalbertu jsme zahájili cyklus, který postupně představí Biskupství královéhradecké. Po sekretariátu diecézního biskupa přichází na řadu další pracoviště diecézní kurie – její administrativní odbor, tedy konzistoř. Jak vypadá tento diecézní úřad? Co má na starosti a čím se zabývá? Otázky, které jsme položili kancléři diecézní kurie a vedoucímu administrativního odboru Mons. Pavlu Boukalovi.

Pane kancléři, vypadá to, že je diecézní kurie zahalena do jakéhosi oparu tajemství a nepřístupnosti. Představme úřad biskupství ve světle skutečnosti.

Orgány diecézní kurie, které pomáhají diecéznímu biskupovi ve správě diecéze, představují důležitý prvek v existenci místní církve. Někdy bývá diecézní kurie viděna v očích věřících a zejména diecézního kléru jako „neoblíbený úřad“, který se staví mezi diecézního biskupa jako pastýře a jemu svěřené „stádce“. Pokud však diecézní kurie pracuje v intencích vycházejících

z pravidel zakotvených v kanonickém právu, může být jak velkou pomocí diecéznímu biskupovi, tak posloužit k dobru všemu věřícímu lidu v diecézi.

Jak vůbec vznikla tato instituce?

Již od počátku církve bylo přirozené, že klérus podporoval svého biskupa ve správě diecéze. Zřízením farností mimo sídlo biskupa vznikaly postupně úřady v blízkosti biskupa a tato skupina osob vedoucích s biskupem správu diecéze se začala nazývat biskupskou kurií podle vzoru kurie papežské. V rámci kurie pak začala být odlišována konzistoř, kterou tvořil úřad kapituly jako poradního orgánu biskupa, a úřad ordinariátu, jenž vyřizoval diecézní agendu jménem biskupa – ordináře.

Název úřadu se vzal odkud?

K samotnému termínu kurie je vhodné poznamenat, že curia ve starověkém Římě představovala základní jednotku rozdělení občanů, jednotku vojenskou i daňovou, a dále místo zasedání Senátu (na Forum Romanum) nebo soudu; ve středověku se toto označení začalo užívat pro císařský, knížecí, papežský či biskupský dvůr. Ve starém kanonickém právu se tak označují tribunály neboli úřady spojené s církevní administrativou a justicí, později se tímto termínem nazývaly pomocné orgány papeže (kurie římská) a pomocné orgány biskupa v rámci řízení diecéze (kurie biskupská nebo diecézní); existují rovněž kurie řeholní jako pomocné orgány generálních či provinciálních řeholních představených.

Nedílnou součástí diecézní kurie je úřad konzistoře.

V Královéhradecké diecézi je v rámci diecézní kurie, skládající se z řady odborů, referátů, oddělení a center, ustanoven administrativní odbor, neboli konzistoř, která pod vedením kancléře zajišťuje zejména rozdělení a zaprotokolování příchozí denní pošty v rámci spisové služby, dále expedici pošty, ukládání listin v centrální spisovně a následně v archivu, zpracování výročních statistik pro Apoštolský stolec a ČBK, vydávání úředního věstníku – Akt královéhradecké diecézní kurie (ACRG), zveřejňování vydaných interních směrnic pro řízení biskupství a diecéze, vedení jejich centrální evidence, vydávání diecézního adresáře a schematismu. Do administrativního odboru dnes rovněž patří oddělení věnující se moderním technologiím a církevnímu informačnímu systému.

Zpracováváte tedy velmi důležité informace, často velmi interní a „citlivé“ údaje. Dá se tedy předpokládat, že na takto důležitém úřadu pracují pouze kněží či zasvěcené osoby.

Vzhledem k tomu, že v minulosti byla většina uvedených činností vykonávána kanovníky katedrální kapituly, označuje se tradičně tento odbor ve smyslu výše uvedeného jako „konzistoř“. Současný administrativní odbor na královéhradeckém biskupství však jistě není konzistoří ve vlastním slova smyslu, protože tento termín původně

Foto: Tomáš Adamec

označoval zasedání členů příslušného grémia, tak jak se to dosud zachovalo pro zasedání všech v Římě přítomných kardinálů (zasedání tajné /uzavřené/ nebo veřejné). V průběhu dějinného vývoje v různých diecézích se přitom termíny kurie a konzistoř pro označení biskupského úřadu různě zaměňovaly. V dnešní královéhradecké „konzistoři“, tedy administrativním odboru, pracuje většina laiků, jediným duchovním je zde kancléř diecézní kurie. Je to nejen v důsledku nedostatku kněží, ale odráží to rovněž nový pohled na úlohu laiků v církvi, jak jej můžeme sledovat po II. vatikánském koncilu.

Administrativní odbor je de facto úřad na úřadě, který se jistě nevejde do jedné malé kanceláře...

Většina výše zmíněných činností administrativního odboru je vykonávána v tzv. konzistorní kanceláři, která je zároveň podatelnou, výpravnou i centrální spisovnou biskupství. Další součástí odboru je pak diecézní archiv, kde jsou podle spisového řádu ukládány všechny úřední listiny, ať už přichází, nebo vznikají z činnosti biskupství a rovněž druhopisy farních matrik. Pod administrativní odbor diecézní kurie v Hradci Králové je zařazeno rovněž oddělení informačních technologií (oddělení IT), které mimo jiné zabezpečuje servis počítačového hardwaru a softwaru a technickou správu komunikačních zařízení všech organizačních jednotek biskupství a poskytuje odbornou metodickou pomoc v rámci IT jednotlivým pracovníkům, popřípadě na vyžádání farnostem diecéze. V neposlední řadě pod administrativní odbor spadá oddělení církevního informačního systému (oddělení CIS), které pod metodickým vedením kancléře vytváří moduly církevního informačního systému pro potřeby Biskupství královéhradeckého i ostatních biskupství v České republice dle uzavřených smluv.

Z toho, co jste řekl, slouží činnost administrativního odboru zejména pro podporu dalších pracovišť diecézní kurie. Ale předpokládám,

že se na něj obrací v mnoha záležitostech i široká veřejnost.

Ano, na prvním místě vnímám naši službu jako pomoc diecéznímu biskupovi při naplňování jeho apoštolsko-pastoračního poslání v jemu svěřené místní církvi. Podobně konzistoř přispívá k chodu úřadu dalších ordinářů. A snažíme se rovněž, aby všichni spolupracovníci v rámci kurie mohli svou práci dělat dobře nejen ze strany své odbornosti, ale aby k tomu měli k dispozici i potřebné prostředky – od technického vybavení přes zajištění velmi důležité evidence vyřizovaných písemností až po přehledné ukládání uzavřených dokumentů a spisů. Náš odbor tak poskytuje podporu sekretariátu diecézního biskupa (úřadu ordinariátu), pracovištím generálních a biskupských vikářů a diecézního ekonoma, odboru správy majetku i všem pracovištím pastoračních referátů a center. Zde bych rád připomenul, že diecézní kurie v chápání kanonického práva, tak jak se o ní bavíme v tomto rozhovoru, v sobě zahrnuje nejen ordinariát a naši konzistoř v budově biskupské rezidence, pracoviště majetko-právní povahy umístěná v domě čp. 36, ale i pracoviště v Novém Adalbertinu běžně označovaná jako „pastorační centrum“. Co se týká služby administrativního odboru širší veřejnosti, jeho pracovníci se s ní setkávají ve chvílích, kdy zástupci farností či kdokoli další přinášejí podněty na podatelnu, případně konzultují řešení různých kanonicko-právních otázek. Na archiváře biskupství se pak obrací řada různých badatelů, kteří požadují informace historické povahy z našeho archivu.

Jaká je konkrétně úloha kancléře v administrativním soukolí celé diecéze?

Jako kancléř bývám kněžími působícími v diecézi často žádán o konzultace z kanonického práva, zejména v oblasti udělování svátostí. Nejčastěji se pak řeší otázky kolem přípravy

na manželství v situacích, kdy snoubenci nejsou oba katolíci, případně neuzavírají manželství poprvé apod. Následně připravuji k podpisu některému z ordinářů – diecéznímu biskupovi, generálnímu či biskupským vikářům – nejrozličnější listiny, které vydávají z titulu svého úřadu (případně na jejich přípravě spolupracuji): od jmenovacích a ustanovovacích dekretů kněžím a jáhnům, přes různé reskripty udělující žádané dispenze, třeba již ve zmíněné oblasti svátosti manželství, až po kanonické mise vyučujícím náboženství. Mezi další povinnosti kancléře, který je tím samým notářem kurie, i ostatních notářů patří pořizování věrných záznamů různých jednání a jejich podepisování, dále předkládání zákonnému žadateli akt a listin ze spisů a rovněž ověřování opisů. Význam činností notáře spočívá zejména v tom, že jím připravované a podepisované listiny mají veřejný charakter. Jsou v církevním oboru svědectvím veřejně věrohodné osoby.

Musím konstatovat, že zodpovědnosti nemáte málo. Asi bych v noci moc nespal.

K naplňování naší služby na konzistoři je třeba přistupovat odpovědně a zároveň s pokorou. A to platí jistě nejen o mně jako kancléři. Člověk si vždy musí přiznat, že sám na většinu úkolů nestačí. Při uskutečňování našich lidských představ o pořádku – včetně dnes námi probírané administrativní oblasti – je nám naštěstí vždy pomoci Ten, který vložil svůj řád do celého stvoření. A k tomu je nutno doplnit: na plnění většiny zmíněných povinností nejsem sám, jsou zde ostatní pracovníci a pracovníci konzistoře. Ve chvílích, kdy na mne doléhají určité obtíže úřadu, říkám si vždy, že otec biskup a generální vikáři to mají mnohem těžší. Vzpomenu si pak na slova mého předchůdce v úřadu kancléře, současného oficiála církevního soudu Mons. Josefa Růta, který o sobě s úsměvem říkal: „Kanceléř kurie? To je přece pouhý písař...“

Pavel Jakub Sršeň

Příběh mé cesty za Pánem

Jmenuji se **Petr Zadina** a můj příběh s Kristem se započal v kostele sv. Víta v Dolní Krupé, kde jsem byl pokřtěn 14. října 1990 jako první potomek svých rodičů Petra a Marie Zadinových. Všechny výsady jedináčka mi vydržely necelé dva roky, než se narodila moje mladší sestra Maruška. Ji následovali ještě další sourozenci a za pár let nás bylo šest, čtyři chlapci a dvě děvčata. Naše rodina vždy žila na vesnici, kde hospodařila, takže jsme měli o zábavu postaráno. Kromě školáckých povinností nás tedy čekala i práce v lese a na poli, v létě sušení sena a v zimě zpracování dřeva.

V šesti letech jsem nastoupil do základní školy v Rozsochatci, kde jsem strávil pět let. Zde jsem měl možnost poznat vzácnou osobnost pana učitele Petra Hájka, který byl pro nás všechny výborným pedagogem a velkým vzorem. Byl to on, kdo ve mně vzbudil zájem o historii, především o středověk. Fascinován jsem byl ideálem středověkého rytířství, které mě provázelo celé dětství. Během svých gymnaziálních let jsem vstoupil do skupiny přátel historie a šermu Přemysl. Zároveň jsem měl ještě spoustu dalších zájmů a koníčků. V chotěbořské ZUŠ jsem se naučil hrát na baskřídlovku a díky tomu jsem pak mohl docházet do orchestru mladých. Výborná parta lidí, se kterou jsem strávil spoustu času a hodně s ní zažil. Kromě baskřídlovky jsem se naučil hrát i na kytaru. Tehdy mě zajímala i poezie, ale věnoval jsem se intenzivně také atletice. Zpětně vidím, že to vše souvisí s mým životem víry a později i s rozhodnutím vstoupit do kněžského semináře. Především setkávání s přáteli z dechovky, ze skupiny přátel historie a spolužáky z gymnázia, bylo to, co mě vedlo k myšlenkám a touze být knězem. Tak jak je to s mnohými mladými z mé generace, většinou pokřtění, ale jejich rodiče je nenaučili nikdy žít z víry, neumí se spojit s Kristem v modlitbě a slavit ho

ve svátostech. Pro mě byly tyto věci už od dětství samozřejmostí. Posměšné poznámky na účet církve a věřících ze strany mých spolužáků a profesorů na gymnáziu, mě vedly k ještě většímu

zájmu o duchovní život. Chtěl jsem si obhájit svoje osobní přesvědčení. Věc užitečná, i když ne vždy lehká. Poznal jsem, že otázka existence Boha není nikomu lhostejná. Každý se k tomu musel nějakým způsobem postavit.

To bylo pro mě dalším potvrzením, že Bůh působí v každém člověku a touží po jeho odpovědi. Začal jsem tušit, že člověk nemůže být šťastný a žít život naplno, aniž by děkoval každý den svému Stvořiteli za dar života. Zpočátku jsem chtěl lidem kolem sebe sdělit, že Bůh je, že má o každého člověka zájem a že nás všechny miluje. Časem jsem došel k poznání, že nemá smysl hovořit o víře, pokud se právě neptají. Bylo třeba především mého osobního svědectví. Chtěl jsem jim celým svým životem svědčit o Kristu, ukázat že Bůh není pro mě jen abstraktním pojmem, ale živou bytostí a že mi stojí za to, abych mu dal k dispozici svůj život. Radikalita života v celibátu a služba v kněžství vyjadřovala moji touhu sdělit svým přátelům, že Bůh skutečně existuje, že působí v mém životě a že být s ním dává člověku radost a pokoj.

Nebylo to ale zdaleka tak jednoduché. Přiznávám, že jsem se nedokázal pevně rozhodnout a žít podle toho. Provázely mě silné nejistoty a pochybnosti, především v posledních letech studia na gymnáziu a před maturitou. Měl jsem spoustu zájmů, otvírala se přede mnou široká škála možností co studovat a já zápasil sám se sebou. Na jedné straně zde byla touha po kněžství, na druhé straně touha po životě v manželství, ovlivňovaly

mě i zájmy a koníčky. Ale nebyl jsem na svůj boj sám. Kromě mých rodičů, kněží ve farnosti a mých přátel to byli ještě další dvě osoby, které mi tehdy pomohly. Nejprve to byl již zmíněný Petr Hájek, který kromě toho, že mě učil v Rozsochatci, byl ještě nějakou dobu vůdcem ministrantů v naší farnosti. Byl mi oporou v prvních letech mého rozhodování a je tomu tak dodnes, i když se často nevidíme. Za ním jsem chodil s mnohými otázkami ohledně víry a pochopil jsem, že víra je racionální a musí vždycky pevně spolupracovat s rozumem. To bylo pro mě velice důležité. Další osobností, která zasáhla do mého rozhodování o kněžství, byl kněz Tomáš Hoffmann z Diecézního centra mládeže Vesmír, kde jsem se účastnil různých akcí. Otec Tomáš je radostný a dobrý kněz

a každý může vidět, že je i šťastný. Pomatuji si konkrétně na okamžik, kdy jsem si řekl, že bych chtěl být taky radostným knězem, jako je on. Není totiž lehké hovořit ke stovce mladých lidí, kteří hlučí a málokdy se dokážou ztišit. On to vždy dokáže s naprostým a odzbrojujícím klidem, navíc s usměvavou tváří.

Zkušenosti výše uvedené, ale i mnohé další, mě vedly k rozhodnutí podat přihlášku ke studiu bohosloví. Byl jsem přijat a nastoupil nejprve do Teologického konviktu v Olomouci a následně do kněžského semináře v Praze. Samozřejmě, že moje pochybnosti neodešly jen tak ani v prvních letech formace ke kněžství. Nestálost a nestabilita jsou nemocí dnešní doby a nebyl jsem jich ušetřen ani já. Nejistota vyústila do krize a já stál jsem před

konkrétním rozhodnutím. Odejít, přerušit studium. Nebo zůstat? Hodně jsem prosil Ducha svatého o dar poznání sebe sama a svého povolání. A Bůh mě vyslyšel! Věděl jsem, že mám pokračovat.

Studium teologie a duchovní život se pro mě staly radostí a tím největším koníčkem, za což stále děkuji Bohu. Ani touha vydat svým životem svědectví přátelům a všem lidem ze mě dosud nevyrchala, naopak se stále prohlubuje a je pro mě motivací k práci a k duchovnímu zápasu. Svoji formaci nyní dokončuji v Římě. V srdci mi v poslední době rezonuje jedna myšlenka: „Svatost, to je povolání každého křesťana. Všichni pokřtění jsou povoláni pracovat pro spásu lidí. Chci se stát součástí tohoto Božího plánu, udělat maximum ve službě lidem a pracovat pro růst Božího království.“

Petr Zadina

3x foto: archiv autora.

Je vůbec potřeba péče o mládež ve farnostech?

V tomto měsíci začíná nový školní rok a pro rodiče a jejich děti je to také chvíle volby mimoškolních aktivit – je to velký úkol zvolit, co je pro děti potřebné, důležité, kam je nasměrovat. Každá mimoškolní aktivita zabírá hodně času a energie, proto je nutné si vybrat. Dříve to možná bylo trochu jednodušší, protože tolik možností nebylo. Být rodičem v současné době je i v této oblasti velice náročné. Jednou z priorit pro křesťanské manžele a rodiny by mělo být i dobré křesťanské zázemí pro jejich dítě.

Živé farnosti nabízejí dětem výuku náboženství, různá společenství, tábory. Měly bychom tyto nabídky využívat. V pastoraaci se potýkáme s mnohými rozměry, ale ne každý kněz dokonale umí pracovat s mládeží, nicméně může mít ve farnosti lidi ochotné s mladými a s dětmi být. Využijme proto tuto šanci. O co má v pastoraaci dětí a mládeže ve farnosti jít? Hlavně o společen-

ství, o setkání s Pánem a s lidmi, kteří jsou stejného věku, stejných zájmů, řeší stejné problémy. Kněz k pomoci pastoraace zve lidi, kteří mají hodnoty a morální základy a mohou pomoci hlavně s dospívajícími mladými lidmi o jejich problémech rozmlouvat a je směřovat ke křesťanskému ideálu. Toto je na společenství a pastoraaci mládeže a dětí nejdůležitější. Možná tam není výkon, nejsou „lukrativní“ výsledky jako ve sportu, či hudbě nebo cizích jazycích, ale vytváří se něco, co je pro nás, pro naši víru a důvěru v Pána, ale

i pro naši společnost důležité. Láska k Bohu, ke společenství i ke kulturním pramenům je v podstatě základ toho, co pak můžeme vytvořit – domov a vlast.

Jsou i farnosti, kde vaše děti a mládež nemají takové zázemí, nemají možnosti se učit náboženství, či chodit do nějakého společenství. Pak je možné využít různá centra, která se plošně starají o děti a mládež. Je dobré své děti posílat na akce pořádané biskupstvím, protože nabízejí kvalitní program, ale také hlavně společenství. U mladých lidí je to pak často i místo, kde si najdou dobrého křesťanského partnera. Centrum pro mládež a Diecézní centrum života mládeže Vesmír v Deštném v Orlických horách nabízí tento prostor pro všechny. Je to dům a místo, kde může přijít každý, a kde každý bude přijatý a bude mít prostor na odpověď nebo i na vytvoření si otázek pro svůj život. DCŽM Vesmír nabízí programy různých zájmů, takže spektrum je opravdu veliké.

Druhou specifickou nabídkou, která mimo jiné, velmi leží otci biskupu Janovi na srdci, je pastoraace a výchova ministrantů. Proč je nutné se o mládež dospívající chlapce starat, proč jsou vlastně potřební u oltáře?

Církev žije z Eucharistie – to je poslední encyklika svatého Jana Pavla II. a v ní se dočteme také to, co by nám mělo být všem jasné: Liturgie je podstatným prvkem a projevem naší víry. Když si liturgii nezamilujeme, naše víra nemá základ a nemá vrchol. To jsou slova emeritního papeže Benedikta XVI., který o Eucharistii mluví jako o prameni a vrcholu.

V určité fázi života člověk potřebuje pociťovat blízkost, aby pak z ní mohl žít. Když jsme malí, jsme závislí na rodičích, voláme je, ale pak jdeme do světa a víme, že někde v dálce jsou a že se na ně můžeme spolehnout. Ale nevěděli bychom to bez zkušenosti blízkého života. Proto je pro děti a mladé lidi je důležité, aby byli blízko Pánu, aby viděli a věděli o co v liturgii a ve mši svaté jde. Aby ji znali ne jenom učebnicově, ale aby ji zakusili na „vlastní kůži“ a začali ji vnímat srdcem. V pastoraaci ministrantů jde právě o toto – když si zamilují liturgii, když pochopí to, že jim Pán je blízko a chce být s nimi, pak z nich budou pořádní věřící tátové, anebo také dobří kněží. U obou je nutné, aby „žili z Eucharistie“, jinak se jim život může pěkně sesypat. Proto vás, milí rodiče, zvu a povzbuzuji k tomu, abyste při výběru zájmových kroužků pro vaše děti nezapomínali i na to, co je důležité pro jejich duchovní život.

P. Filip Foltán

2x foto: archiv autora.

Učitelský rozměr církevní a kněžské služby

Při začátku školního roku nebude na škodu zastavit se na chvíli u učitelského rozměru církevní a kněžské služby. Církev a učení patří k sobě, Ježíš ukládá apoštolům, „jděte a uče“ (Mt 28). Sám Ježíš učil nejen v synagogách, ale i v přírodě, učil veřejně i svoje nejbližší v soukromí. Církev – nositelka Ježíšova světla – má být mateřskou učitelkou. Není tedy divu, že konstituce o církvi Lumen Gentium velmi zdůrazňuje učitelské poslání nástupců apoštolů – biskupů. Říká, že biskupové jsou učitelé (čl. 25) a učitelský rozměr jejich služby uvádí na některých místech jako první složku jejich misie (např. čl. 21, 24), na kterou pak organicky navazuje to pastýřské a kněžské.

Každý biskup a každý kněz má tedy poslání učit v rámci svého hlásání, kázání, katechezí, přípravy na slavení svátostí a duchovního doprovázení. Nikoho proto příliš nepřekvapí, že v naší diecézi někteří kněží, jáhni, řádové sestry a věřící laici vstupují do škol s touhou nést tam poznání a moudrost církve.

Jsem přesvědčen, že práce kněží na státních, ale zejména církevních školách v diecézi je na vysoké úrovni a z mé vlastní zkušenosti mohu potvrdit, jak je efektivní, pokud duchovní osoba dobře učí i nějaký ne-teologický předmět, třeba cizí jazyky, historii či biologii. Když jsem před mnoha lety působil na církevním gymnáziu v Kutné Hoře, vím, že jsme se s některými studenty sblížili, když jsem občas suploval hodiny tělocviku a učil je něco z juda a sebeobrany. Nečekané setkání na ulici či někde v kavárně třeba po dlouhých letech je pro vás odměnou a radostná tvář studenta či studentky dobrým znamením, že jste se nesnažili nadarmo. Myslím, že není jiné cesty pro církev, než je cesta od člověka k člověku, a to samozřejmě i ve škole. Pokud se snažíme být pokorní a laskaví lidé, bude i naše učitelské a církevní poslání přinášet užitek.

Specifické poslání mají pak kněží a jáhni působících na vysokých školách. Pracují

v náročném prostředí avšak s chutí a jejich mnohdy vysilující práce přináší ovoce. V současné době nastupuje na vysoké školy více než polovina populačního ročníku a církev v tomto prostředí nemůže nebýt. I když respektujeme sekulární charakter vysokých škol, řada studentů se následně obrací na svého pedagoga – kněze s prosbou o osobní rozhovor, zpověď a přípravu na svátosti. Krom toho není tajemstvím, že vysoké školy humanitního a pedagogického zaměření jsou i čtvrtstoletí po pádu minulého režimu stále do jisté míry kontaminovány protikřesťanskými ideologiemi a neporozuměním církvi. I proto je skvělou šancí, pokud historické, psychologické či religionistické disciplíny může přednášet na univerzitě kněz či jáhen. Přes většinově milé a kolegiální vztahy kleriků s univerzitním okolím, bylo by naivní nepočítat s tím, že se nenajdou osoby, které návrat k tradičnímu propojení církve a univerzity nepřijímají s radostí. To ale k poslání církve patří. Všechna námaha je vyváжена vědomím smysluplnosti naší služby a podporou představených, vždyť už v Novém zákoně se jasně praví, že ten, kdo nese břemeno vyučování, má dostat dvojnásobnou odměnu (srov. 1 Tim 5, 17).

Na závěr tohoto krátkého textu bych chtěl vyjádřit radost, že žijeme

v době, kdy církev není pronásledována a kdy se může plnou silou zapojit do kultivování těch největších darů, které Bůh člověku dává. Jak napsal svatý Jan Pavel II. na začátku encykliky Fides et ratio: „VÍRA A ROZUM jsou jako dvě křídla, jimiž se lidský duch pozvedá k nazírání pravdy. Touhu

poznat pravdu a nakonec poznat Boha samého vložil totiž do lidského srdce Bůh, aby člověk tím, že pozná a bude milovat Boha, mohl dosáhnout také plné pravdy o sobě samém.“ Ať v tomto školním roce prospívá náš rozum a roste naše víra. Bůh žehnej církvi, zvláště jejímu působení na školách!

ThLic. David Bouma, Th.D.

Foto: archiv autora.

Francouzská mezinárodní škola modlitby a evangelizace JEUNESSE – LUMIERE

nese své plody i v ČR aneb „některé zrno přinese užitek třicetinásobný, jiné šedesátinásobný a jiné stonásobný“

Setkání v evangelizační škole JEUNESSE – LUMIERE

Mezi nejstarší památky Pardubického kraje i naší diecéze patří pozdně románská rotunda sv. Kateřiny Alexandrijské v České Třebové. V těsném sousedství této rotundy a areálu bývalého hřbitova Přátelé Jeunesse Lumière rekonstruují za pomoci dárců dom, který by vytvářel pro rotundu i pro ty, kteří v její blízkosti chtějí objevit sebe sama duchovní zázemí.

Během roku se v rotundě konají pravidelné bohoslužby, v době adventní ranní rožná mše sv., bývají zde křtiny, svatby. Na přelomu starého a nového roku v rotundě slavíme bohoslužbu se staroslovanskými zpěvy. Lidé

do rotundy přicházejí poděkovat při různých životních výročích a jiných příležitostech. Nekonaají se v ní jen církevní obřady, bývají zde i koncerty, mimo jiné v rámci Mezinárodního varhanního festivalu Zdeňka Pololánika. Během letních měsíců je v rotundě šest dní v týdnu přítomen průvodce z městského muzea, v rámci Jabkancové pouti je v ní a jejím okolí celodenní program pro širokou veřejnost. Přesto zde není možnost umýt si ruce, napít se vody, použít toaletu atd. . .

Dom, který Přátelé Jeunesse Lumière koupili, prochází nyní rozsáhlou přestavbou, aby následně sloužil jako

zázemí pro výše zmíněné. Zároveň by se měl stát prostorem, kde se člověk bude moci zastavit, odpočinout si, načerpat, pobýt chvíli v tichu, přemýšlení, modlitbě a kde bude příležitost k duchovním rozhovorům. Jejich cílem je pomoci těm, kdo projevují zájem, aby se mohli podívat na svůj život z odstupu, aby zažili, že je tu někdo, kdo jim naslouchá. Pro křesťana to znamená podívat se na sebe a na svůj život Božíma očima, z Boží perspektivy, a také možnost během modlitby nechat Boha, aby život uzdravil, očistil, narovnal. Tomu přispívá i jedinečná poloha místa (blízko středu města) a zároveň klid a relativní ticho, protože okolo nevedou rušné ulice a celý areál je obklopen kamennou zdí.

Co to je Jeunesse – Lumière a kdo jsou Přátelé Jeunesse Lumière?

Jeunesse-Lumière (www.jeunesse-lumiere.com) je společenství založené francouzským knězem Daniele Angem, v jehož středu je mezinárodní škola modlitby a evangelizace, která nabízí mladým lidem roční formační pobyt, jehož cílem je mimo jiné nabídnout mladému člověku čas se zastavit, srovnat si hodnoty, uvědomit si svou důstojnost i důstojnost druhých lidí. Poznat svá obdarování i obdarování ostatních lidí, s cílem učit se tyto hodnoty v životě uplatňovat a umět se o ně dělit.

Slovo „škola“ je myšleno v širším významu – znamená prostor, kde se mohu učit, ale na rozdíl od klasických

škol nedostávám známky, nejsem zkoušen,... Je to škola života ve společenství s Bohem a s lidmi. Škola stojí na čtyřech pilířích života každého křesťana: společenství, modlitba, vzdělávání, misie. Formace je založena na předávání hodnot absolventy, kteří zůstanou druhým rokem a vezmou na sebe zodpovědnost za chod domu i za předávání principů a ducha školy těm, kdo jsou zde prvním rokem. Jejich úkolem je také zvát přednášející, připravovat misie apod. Rytmus roku je dán liturgickým rokem a také střídáním času v samotě a modlitbě v budově společenství s dobou misí (3x14 dní během 10 měsíců).

Spiritualita Jeunesse-Lumière vychází z pohledu na člověka jako na zázrak, na jedinečnou a neopakovatelnou osobnost, chtěnou a vytouženou Bohem, plnou schopností a darů, i když často skrytých. Tento pohled se snaží vidět v každém člověku bytost zraněnou, oslabenou, která přitahuje náš soucit, naše milosrdenství a zároveň v něm vidět královského syna, dceru, kterým projevujeme úctu, respekt a obdiv. Často totiž soudíme člověka podle zdání, zkrátka – na první pohled. A jeho bohatství nám, a někdy i jemu

Rekonstrukce zázemí v České Třebové

samému, zůstává skryto. Abychom v sobě i v druhých tato obdarování viděli a stavěli na nich, potřebujeme se tomu učit.

„Protože myšlenky a hodnoty šířené Společenstvím Jeunesse-Lumière mají význam pro všechny lidi, nejen pro mladé, klade si spolek PJJ za cíl tyto myšlenky a hodnoty podporovat a šířit.“

Kaple evangelizační školy JEUNESSE – LUMIERE

Přátelé Jeunesse Lumière z.s. založili v České Třebové čeští absolventi a příznivci školy Jeunesse-Lumière ve Francii. Předsedkyní spolku je Helena Johnová, která strávila ve francouzské evangelizační škole několik let. Své zázemí budují v domě nacházejícím se v areálu románské rotundy sv. Kateřiny.

Rekonstrukce objektu je rozplánována na několik etap. V roce 2014 byly realizovány práce první etapy přestavby, spojené se statikou budovy a jejím suterénem, v letošním roce 2016 se podařilo uskutečnit práce v rozsahu hrubé stavby včetně nové střechy.

Finanční prostředky jsou získávány pouze z darů od dárců, kterým je tento záměr blízký. Do této chvíle bylo proinvestováno 3,5 milionu Kč, za což všem příznivcům a podporovatelům díla děkujeme. Pokud by se chtěl někdo připojit a finančně pomoci, může na přestavbu domu a podporu tohoto díla přispět na účet číslo 2100281259/2010.

Více informací o celém projektu lze najít na <http://pratelejl.cz>

Helena Johnová

3x foto: archiv autorky.

Jana Sieberová

Hospic – Příběh naplněné naděje

Vážení čtenáři,

máte v rukou mimořádně zajímavou knížku o mobilním hospicovém hnutí. Není to jen prosté vyprávění o velkém úsilí pro věc nadšeného člověka, ale krok za krokem skvělý příklad věrného sledování zřetelné vnitřní inspirace, kterou do srdce člověka vkládá a k uskutečnění vede sám Bůh. Není to jen vyprávění o zajímavém „nápadu“, ale soustavné, dlouhodobé, věrné sledování Božího záměru, kterému předcházela životní konverze, obrácení se k Bohu, jako předpoklad a také jako přípravný dar pro uskutečnění Božího plánu. I v tomto úseku životní cesty charismatické osobnosti Jany Sieberové je nepřehlédnutelný prst Boží, Boží vedení, kterému Jana, také z daru Božího, zůstávala věrná.

Nechceme historii mobilního hospice Duha uměle přidávat nějakou gloriolu, kniha sama je dostatečným podkladem pro posouzení, které si může udělat každý soudný čtenář sám. A posluchači, kteří sledovali některou z četných přednášek na téma hospicového hnutí a duchovního doprovázení, které Jana Sieberová po celé republice dělá, mohou výše uvedená slova také potvrdit.

Když mluvím o zrodu mobilního hospice, nemohu tu nezmínit ještě jednu výmluvnou skutečnost: hospicové hnutí u nás založila v roce 1993 MUDr. Marie Svatošová v Červeném Kostelci. A své zkušenosti, které získala, předala Janě Sieberové a v jejím záměru s mobilním hospicem ji velice podporovala. Nebyla tu žádná žárlivost, ale společné úsilí o dobro nemocných, které charakterizuje vztah těchto dvou skvělých žen.

Tato kniha ukazuje novou zvláštní oblast přinášení evangelia (radostné zvěsti) lidem v terminálním stadiu života. Způsob přinášení evangelia, odpovídající lidem dnešní sekularizované doby, kteří často o Bohu vědí málo, ale láska a blízkost

a tak dochází k léčení ran minulosti, které umírajícího mnohdy velmi tíží.

Tato „evangelizační služba“ si zaslouží větší pozornosti zvláště od těch, kdo jsou v církvi přímo zodpovědní za evangelium, i proto, že ukazuje, jak důležitou službu v citlivých okamžicích života člověka příslušníci církve pro společnost vykonávají.

Členové doprovázející skupiny (v Duze je jich osm) tvoří tým, který vytváří mezi sebou opravdovou jednotu v lásce. Sdílejí si zkušenosti s nemocnými, zvláště tam, kde se u nich střídají, protože k některému nemocnému je třeba chodit vícekrát denně a někdy i v noci. Na doprovázení každého nemocného se podílejí všichni modlitbou. Podporují se vzájemně i ve svém osobním životě.

Mobilní hospicové hnutí koná pro naše zdravotnictví rozsáhlou službu, kterou z velké části hradí sami paliativní pracovníci ze sponzorských darů. Zaslouží si jistě v našem zdravotnickém systému řádného spravedlivého ohodnocení.

Tyto naše zkušenosti mohou být velmi užitečné např. i na odborných konferencích na mezinárodní rovině.

Rád vyslovuji přání, aby kniha přinesla i čtenářům naději, že pro mezilidské vztahy, které jsou dnes všude ve společnosti na velmi nízké úrovni, se „zkouší“ účinný lék – opravdová blízkost v lásce a jednotě, které tryskají z „hlubokých pramenů“.

kardinál Miloslav Vlk

Vydal Triton v roce 2016.

druhých v opravdové jednotě v nich často vyvolávají vzpomínky na dětství, kdy se setkávali s Bohem, a v perspektivě blízké smrti se po něm ptají. Doprovázející paliativci jim přinášejí kromě léků utiňujících bolest také „lék naděje“ na perspektivu pokračujícího života, která jim v jejich životní situaci vlévá do duše pokoj.

Nežádka dochází k obnově komunikace s členy rodiny, která je obklopuje,

Karmelitánské nakladatelství s.r.o.

Kostelní Vydří 58, 380 01 Dačice
Tel.: 384 420 295, zasilk@kna.cz
www.kna.cz

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00 Praha 8
Tel.: 283 028 111
www.portal.cz
www.facebook.com/nakladatelstvi.portal

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
Tel.: 224 818 757
objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Štěpán Smolen
Buď, kde jsi

Brož., 152 str., 199 Kč

Adam S. McHugh
Introverti v církvi

Brož., 238 str., 299 Kč

Anselm Grün
Sedmero skutků milosrdenství

Brož., 101 str., 159 Kč

Paul Keenan
Na cestách duše

Váz., 152 s., 225 Kč

Eva Horáková
V zoo není žádná nuda

Váz., 64 s., 199 Kč

Rick Hanson
Stačí jen málo

Brož., 160 s., 289 Kč

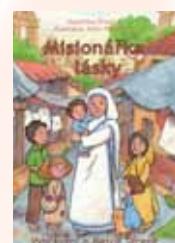
Papež František
Amoris laetitia (Radost z lásky)

Brož., 117 str., 99 Kč

Kateřina Šťastná
Misionářka lásky
Vyprávění o Matce Tereze

Brož., 56 str., 149 Kč

Kapesní diář na rok 2017
s liturgickým kalendářem
Brož., 88 Kč

Biskupská knihovna Hradec Králové

zve na cyklus přednášek ve školním roce 2016/17

čtvrtek 15. září v 17 hodin, Balbínka Nové Adalbertinum

Téma:

Tajní katolíci v luteránské Skandinávii na prahu moderních dějin

Přednášející:

Mgr. Martin Bakeš

Světce Jan Pavel II. v Hradci Králové dvacet let od návštěvy papeže

„Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujme se z něho!“ Právě těmito slovy přivítal před dvaceti lety tehdejší královéhradecký biskup Karel Otčenášek svého pastýře Jana Pavla II. na Velkém náměstí před královéhradeckou katedrálou Sv. Ducha. A Svatý otec odpověděl: „Jsem rád, že se spolu opět setkáváme. Je to naše společná pouť za Ježíšem Kristem. V něm nacházíme Boží lásku ke každému člověku v nejvyšší míře. Uvěřili jste v tuto lásku i vy?“

Jan Pavel II. při své návštěvě Hradce Králové požehnal i zrekonstruovanou budovu bývalé jezuitské koleje, nyní Nového Adalbertina, kterou tím uvedl do života. Na památku této události byla do prostoru venkovního atria v roce 2003, ve výroční den návštěvy Svatého otce, umístěna bronzová socha Jana Pavla II. v životní velikosti, znázorňující sedícího papeže s biskupskou berlí v ruce. Plastika vznikla v dílně akademických sochařů Marie a Vojtěcha

Adamcových, autorů sousoší sv. Vojtěcha a Radima v Libici nad Cidlinou. Přesnou sádrovou kopii této plastiky lze vidět i v kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli.

V příštím roce, 26. dubna, uplyne dvacet let, kdy tehdejší papež Jan Pavel II. navštívil Hradec Králové. Návštěva papeže v krajském městě - událost, která se už možná nebude opakovat, protože nebývá zvykem, aby hlava katolické církve navštěvovala při zahraničních návštěvách jiné město než hlavní metropoli.

Královéhradecké biskupství vydává u příležitosti dvacátého výročí papežovy návštěvy v Hradci Králové stolní kalendář plný dobových fotografií. Kalendář bude od září dostupný na farních úřadech v královéhradecké diecézi a bude možné si jej objednat i na dobírku přes Tiskové oddělení biskupství. (adalbert@bihk.cz)

Cena kalendáře 59,-Kč.

(SrP)

Přátelské setkání arcibiskupa Karla Otčenáška se Svatým otcem Janem Pavlem II. Foto: archiv redakce

Osobní oznámení

JMENOVÁNÍ A USTANOVENÍ

- **František HOFMAN**, OMelit. cap. Mag. – výpomocný duchovní ve vikariátu Náchod od 1. 7. 2016 excurrendo administrátorem in spiritualibus Římskokatolické farnosti Teplice nad Metují (č. j. BiHK-4039/2016)
- P. Mgr. Ing. **Ján JANČEK**, CM – řeholní novokněz od 1. 7. 2016 farním vikářem v Římskokatolické farnosti – děkanství Dobruška (č. j. BiHK-4036/2016); farním vikářem excurrendo v Římskokatolické farnosti – děkanství Opočno (č. j. BiHK-4037/2016) a v Římskokatolické farnosti Přepychy (č. j. BiHK-4038/2016)
- ThLic. **Martin LANŽI** – děkan Broumov od 1. 7. 2016 excurrendo administrátorem in materialibus Římskokatolické farnosti Teplice nad Metují (č. j. BiHK-4039/2016)
- P. Mgr. **Vojtěch GLOGAR**, SDB – administrátor Sebranice u Litomyšle od 1. 9. 2016 rektorem kostela sv. Václava v Římskokatolické farnosti – arciděkanství Pardubice (č. j. BiHK-3136/2016)
- P. Mgr. **Petr KOŠÁK**, SDB – řeholní kněz od 1. 9. 2016 administrátorem Římskokatolické farnosti Sebranice u Litomyšle (č. j. BiHK-4040/2016)

Ukončení působení v diecézi:

- P. Mgr. **Ján JAKUBOVIČ**, CM – farní vikář Dobruška k 30. 6. 2016 ukončil na základě rozhodnutí řeholního představeného působení v diecézi (č. j. BiHK-3492/2016)

VÝROČÍ NAROZENÍ:

- 9. 9. 55 let ICLic. Mgr. **Pavel Seidl**, farář v Krucemburku
- 13. 9. 50 let Mgr. **Pavel Plíšek**, administrátor v Králíkách
- 18. 9. 50 let PaedDr. **Vladimír Beňo**, trvalý jáhen, administrátor in materialibus v Lovčicích
- 20. 9. 60 let P. ThMgr. **Teodor Mateusz Pająk**, MSF, administrátor v Trutnově II – Horním Starém Městě

- 26. 9. 50 let Mgr. **Pavel Tobek**, okrskový vikář Kutnohorsko-poděbradského vikariátu, administrátor v Kutné Hoře – Sedlci
- 26. 9. 89 let Ing. **Josef Novák**, kněz Apoštolského exarchátu v ČR, bydlí ve farnosti Hradec Králové I

VÝROČÍ KNĚŽSKÉHO SVĚCENÍ:

- 14. 9. 25 let Mgr. **Antonín Brychta**, farní vikář v Teplicích nad Metují, t. č. uvolněn k působení v Diecézi sv. Klementa v Saratovu, Ruská federace
- 14. 9. 25 let Mgr. **Pavel Čtvrtečka**, farář v Nasavrkách
- 14. 9. 25 let Mgr. **František Mráz**, okrskový vikář vikariátu Jilemnice, děkan v Jilemnici
- 15. 9. 15 let ThLic. **Vladislav Brokeš**, okrskový vikář vikariátu Ústí nad Orlicí, děkan v Ústí nad Orlicí
- 15. 9. 15 let Mgr. **Pavel Pokorný**, administrátor v Jablonném nad Orlicí
- 15. 9. 15 let Mgr. **Jan Kunert**, farář v Horním Jelení
- 15. 9. 15 let Mgr. **Zdeněk Kubeš**, děkan v Náchodě
- 16. 9. 10 let Mgr. **Jan Paseka**, rektor kostela Nanebevzetí Panny Marie v Hradci Králové
- 16. 9. 10 let Mgr. **Stanislav Tomšíček**, administrátor ve Zbraslavicích
- 16. 9. 10 let Mgr. **Jakub Polívka**, administrátor v Horní Rovni
- 17. 9. 5 let P. Mgr. **Petr Zelinka**, SDB, farní vikář v Sebranicích u Litomyšle
- 28. 9. 20 let Mons. Mgr. **Zdeněk Krček**, děkan v Polné
- 28. 9. 20 let P. Mgr. **Jakub Jan Sarkander Med**, OPraem., administrátor v Úsobí
- 28. 9. 20 let ThDr. Ing. **Jiří Šlégr**, děkan ve Vrchlabí
- 28. 9. 30 let Mons. **Josef Suchár**, biskupský vikář pro diakonii, sídelní kanovník Kolegiální kapituly při kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli, farář v Neratově
- 30. 9. 54 let P. Ing. **František Sal. Stanislav Stařík**, SDB, bydlí ve farnosti Přibyslav

Bangladéšský biskup děkuje českým dárcům

Do Česka se z jižní Asie vrátili účastníci dokumentační výpravy, kterou uspořádala národní kancelář Papežských misijních děl (PMD).

„Cesta do Bangladéše nám ukázala krásy této země a také potřebu pomoci,“ popsal národní ředitel PMD Leoš Halbrštát.

Hostitelem české výpravy byl biskup diecéze Mymensingh Paul Ponen Kubi. „Jsme

rádi, že jste k nám v této době neklidu ve světě přijeli,“ vzkázal návštěvníkům ze střední Evropy. „Jsme tak nepatrnou menšinou, jak si jen lze představit. Většina našich lidí je prostá, žije se obděláváním rýžových polí nebo námezdní prací. Jako církev se snažíme budovat vzdělávací síť,“ popsal skutečnost, že především v regionu v blízkosti severní hranice s Indií je několik desítek katolických škol, především základních. Jedna z nich, v obci Kata Bari získala díky Papežským misijním dílům a českým dárcům novou budovu. „Jsem ráda, že jsem mohla na místě znovu zažít zdejší nadšení a radost, je to velké povzbuzení k další práci

v této oblasti,“ řekla v Bangladéši Eva Čerešňáková, která po svém úspěchu v soutěži Česká Miss v roce 2007 při svých charitativních aktivitách spolupracuje s PMD i s biskupem Ponemem Kubim, jehož navštívila po sedmi letech.

„Naším záměrem bylo navázat a upevnit přátelství mezi našimi komunitami a to se, myslím povedlo, když vezmu v potaz, s jakou vřelostí se o nás místní starali. Platí to i pro jednorázová setkání během krátkých návštěv ve farnostech na venkově,“ konstatoval Leoš Halbrštát na konci pětidenního pobytu. Jeho průběh dokumentoval filmař Jan Štindl, který k plánovanému snímku: „Rádi bychom představili základní fakta o Bangladéši, ukázali typické záležitosti, jako je krajina s rýžovými poli nebo chaotická doprava, ale především nabídl pohled na místní lidi, kteří se kameře ukázali jako velmi bezprostřední a zajímaví, a to nejen velmi výrazným barevným oblečením.“

„Máme sen o tom, že tu budeme žít se všemi v míru, bez rozbrojů, napětí a strachu. Za to se také modlíme a děkujeme lidem v České republice, kteří nás duchovně i materiálně podporují,“ řekl na konci návštěvy výpravy PMD bangladéšský biskup.

Děkujeme všem, kteří nás na naší cestě duchovně provázeli a podpořili projekt papežských misí v Bangladéši!

Leoš Halbrštát, národní ředitel PMD

Filip Breindl, vedoucí zpravodajství Radia Proglas

www.missio.cz

Slavení byzantské liturgie

Byzantský obřad pochází ze syrské Antiochie. V císařském městě Konstantinopoli nedošlo k vytvoření nového obřadu, ale ke zdokonalení již existujícího obřadu, který dostává novou podobu. Eucharistická liturgie odráží náročné a nádherné ceremonie císařského dvora. Byzantský obřad používají pravoslavní křesťané i s Římem sjednocení východní katolíci konstantinopolské tradice a melchité. Slavení eucharistické liturgie se nazývá Svatá liturgie – vrchol života církve nebo Božská liturgie – vrcholný projev víry v Boha.

Byzantský obřad ke slavení používá tyto liturgie, které nesou názvy spojené s určitou osobou, podle které nesou název. Nejedná se o osoby, které by liturgii vytvořili, ale stojí za její úpravou.

- Svatá Božská liturgie našeho otce Bazila Velikého
- Svatá Božská liturgie našeho otce Jana Zlatoústého
- Svatá Božská liturgie svatého Jakuba bratra Páně
- Liturgie předem posvěcených darů

Každé slavení svaté liturgie má tyto části:

- proskomidii – příprava obětních darů
- liturgii katechumenů – čtení z Písma Svatého
- liturgii věrných – eucharistická anafora

Svatá Božská liturgie našeho otce Bazila Velikého se slaví v tyto dny liturgického roku: 1.1 svátek Bazila Velikého, 4.1. předvečer Zjevení Páně, neděle postní doby, Veliký čtvrtek, neděle Zmrtvýchvstání Páně a 24.12. při vigílii narození Páně. Liturgie svatého Bazila Velikého má v porovnání s ostatními lépe propracovaný teologický jazyk a je vývojově mladší. Vznikla pravděpodobně v Kapadocii. Rozdíly lze nalézt v kněžských modlitbách a anafoře.

Svatá Božská liturgie našeho otce Jana Zlatoústého se používá při slavení Svaté Božské liturgie nejvíce. Její autorství není uspokojivě vysvětlené, připisování svatých liturgií světcům je dané tradici víry a posloupnosti předání, jedná se pouze o důvody prestižní a ne historické. Během staletí byla liturgie obohacena o určité úseky datované až po smrti Jana Zlatoústého. Je pravděpodobné, že Jan Zlatoústý vytvořil pouze eucharistickou anaforu.

Liturgie předem posvěcených darů je večerní bohoslužba, při níž se přijímá tělo Ježíše Krista, které bylo předem proměněné při slavení liturgie. Používá v době aliturgické, kdy se neslaví Svatá liturgie tj. v době velkého postu. V těchto dnech se slavila liturgie pouze v sobotu a v neděli.

Zmíněná liturgie má stejnou strukturu jako liturgie Jana Zlatoústého, bez konsekračních slov.

V dalších číslech časopisu si budeme postupně jednotlivé části slavení liturgie popisovat a prohlubovat její slavení.

Mgr. Petr Čapek, Řecko-katolická církev

Nový mikrobús už slouží hendikepovaným v Chotovicích

Klienti a zaměstnanci Domu sv. Josefa děkují všem dárcům Tříkrálové sbírky za nový mikrobús se speciální úpravou pro hendikepované, který byl zakoupen z výtěžku sbírky v letech 2014 až 2016. Foto: Jana Karasová

Tolik potřebné svozové auto se speciální úpravou pro lidi se zdravotním postižením a vozičkáře mohla pořídit Oblastní charita Nové Hradce z výtěžku Tříkrálové sbírky. Mikrobusem se denně dopravují hendikepovaní klienti do denního stacionáře a sociálně terapeutických dílen v Domě sv. Josefa v Chotovicích. Jedním z nich je i devětatřicetiletý Karel Tomšík z Hlinska. Vrozený hendikep mu neumožňuje pracovat v běžném provozu, a tak je rád, že může tvořit v charitních dílnách.

Každý si najde to své

„Nejvíce mě baví šití a keramika. Můžu si i vyrobit dárek pro mamku k narozeninám. Naučil jsem se spoustu nových věcí, které jsem dřív neuměl. Mám tady taky přátele,“ dozvídáme se od Káji, který měl ten den „směnu“ v keramické dílně, kde právě tvarovali zápichy na záhonky se zeleninou a bylinkami. Klienti je pěstují v přilehlé zahradě v rámci další pracovní terapie. Vše pak i zužitkují. Zdravou zeleninu si v kuchyni připravují ke svačině.

Bylinkami plní voňavé polštářky pro dekoraci a relaxaci.

Sociálně terapeutické dílny a denní stacionář v Domě sv. Josefa navštíví v týdnu přes čtyři desítky klientů. „Pomáháme lidem se zdravotním postižením od 16 do 64 let, kteří nemohou najít uplatnění na otevřeném nebo chráněném trhu práce. Vedeme je k větší samostatnosti, učíme je praktickým dovednostem a běžným pracovním návykům. Každý si může vybrat tvůrčí činnosti podle svých zájmů. Klienti jsou u nás také v kontaktu s vrstevníky a místními obyvateli,“ přiblížila nám poslání služeb ředitelka Oblastní charity Nové Hradce Blanka Vopařilová.

Výrobky z dílen mají v regionu zvuk

V dílnách zrovna vrcholily přípravy na trhy v nedaleké Proseči. Práci tu mají pěkně rozdělenou. V keramické dílně v přízemí zahradního altánu jedni připravují hmotu, další vykrajují, ostatní zdobí a příště se zase prostřídají. Z šicí dílny v podkroví, kde se vyrábí hračky pro děti, se ozývá smích. Pod rukama klientů Domu sv. Josefa

vznikají také originální tašky, košíky z pedigu, keramické hrnky či figurky a mnoho dalších výrobků, které se pak prezentují na výstavách nebo prodávají na jarmarcích. Ti zdatnější zkouší i točit na hrnčířském kruhu nebo tkát na tradičním tkalcovském stavu. „Mám vždycky radost, když se lidem naše výrobky líbí. Nedávno jsme třeba byli na Veselém kopci, kde je moc hezky,“ líčil s úsměvem Kája.

Trénink práce v Rettigovce

„Máme také tréninkové pracoviště v restauraci Rettigovka v Litomyšli a v červnu jsme otevřeli další dílnu v Hlinsku. V Rettigovce si klienti mohou vyzkoušet provoz podobný skutečnému zaměstnání. Pomáhají hlavně v kuchyni a někdy i obsluhují hosty,“ vysvětlila nám paní ředitelka Vopařilová. Někteří klienti asistují také při prodeji na jarmarcích. Učí se zacházet s penězi a komunikovat s veřejností.

Společně za poznáním a zážitky

Většina hendikepovaných klientů dojíždí do Domu sv. Josefa z okolních obcí i měst. Dopravu jim teď usnadňuje nový svozový automobil, který využívají i k poznávacím výletům a exkurzím. „Zítra jedeme na sportovní olympiádu do Třemošnice. Na jaře jsme byli na výletě v Praze v České televizi,“ vyprávěl nám Kája, který si oblíbil i výslapy do malebné okolní přírody a v létě se svými kamarády z dílen na zdejší zahradě oslavil své čtyřicáté narozeniny.

Jana Karasová

CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB CHOTOVICE - DŮM SV. JOSEFA

Kde nás najdete? Chotovice 31, 570 01
Litomyšl • Kontakt: tel. 461 310 569,
email: reditel@charita.info. Více
také na www.novehrady.charita.cz.

■ AKTUALITY

Den Charity 2016

Královéhradecká diecéze: Letos na podzim se v naší diecézi opět zapojíme do celostátní akce Den Charity. Kampaň pořádá Charita ČR u příležitosti svátku sv. Vincence z Pauly (27. září), který je patronem charitních zařízení. V době tohoto svátku Charity pořádají různé akce pro širokou veřejnost, kde prezentují své služby - dny otevřených dveří, výstavy, koncerty, divadlo, soutěže i další zajímavý program pro děti a dospělé. Pozvánky najdete v rubrice Kalendář nebo na www.hk.caritas.cz.

V rámci této kampaně bude také charitním pracovníkům a dobrovolníkům udělena Cena Charity na benefičním koncertu Arcidiecézní charity Praha 31. října v pražském Obecním domě. Za naši diecézi bude letos oceněna oběť ošetrovatelka u lůžka v Hospici Anežky České paní Elzbieta Grécová z Oblastní charity Červený Kostelec.

Jana Karasová

Deset let máme Otevřené dveře

Polička: Středisko Otevřené dveře Oblastní charity Polička si letos připomíná 10. výročí vzniku. Oslaví ho v září zapojením se do kampaně Týden pro duševní zdraví, která se zaměřuje na destigmatizaci duševního onemocnění. Každoročně se k ní připojují zdravotnická a sociální zařízení v celé ČR. Po léta k nim patří také Otevřené dveře, které se jako jediné charitní centrum v diecézi specializuje na pomoc duševně nemocným.

K desátým narozeninám tým centra připravuje víkendový psychoedukační kurz pro klienty i jejich rodinné příslušníky a vzdělávací přednášky pro studenty SŠ. Pro veřejnost pořádá besedu na téma „Jaký je současný pohled laické i odborné veřejnosti na lidi s duševním onemocněním“ s PhDr. K. Najbrtovou a Bc. B. Novotnou z Centra duševního zdraví Praha, která se uskuteční 30. 9. v 18 hod. v Centru B. Martinů.

Další atraktivní akcí je „Komponovaný večer v Divadelním klubu Polička“ v pátek 7. 10. v 18 hod. Zahájí ho promítání filmu „Jak jsem nepotkal ryby“, po němž bude následovat komentář psychiatra MUDr. Petra Hejzlara a diskuze. Večer završí koncert pražské multizánrové kapely „Typical Stereo“.

Štěpánka Dvořáková

Patnácté Svatoanenské zahradní slavnosti opět pomáhaly

Žireč: Areál Domova sv. Josefa v Žirči se 23. července již popatnácté proměnil v kulturní dějiště pro širokou veřejnost, když hostil historicky nejvíce návštěvníků Slavností bez bariér. Tato tradiční benefice největšího střediska Oblastní charity Červený Kostelec, které je prvním a stále jediným lůžkovým zařízením pro nemocné roztroušenou sklerózou v ČR, vynesla více než 150 tis. Kč. Z výtěžku budou pořízeny zdravotnické přístroje pro rehabilitaci klientů v novém domě sv. Damiána.

Slavnosti zahájila poutní mše svatá v kostele sv. Anny za hudebního doprovodu Krkonošského Collegia Musica

a Consortia FAGVS. V úvodu byla otevřena „kuchyňská“ část bylinkové zahrady a také vysázena vinná réva k 700. výročí narození Karla IV., vinařem z Kuksu p. Rudolfským. K milé atmosféře přispěla vystoupení umělců jako Jan Kačer, Eva Henychová, Prof. Václav Uhlíř, Kantoři, divadélko LouTKA KATka, Víťa Marčík jr. a dalších. Největší úspěch a sympatie sklídila herečka Bára Hrzánová s kapelou Kondurango za svůj lidský přístup. Po celý den probíhal také jarmark lidových řemesel a chráněných dílen nebo komentované prohlídky areálu Domova včetně nových prostor.

Svatoanenské slavnosti 2016. „Eliščiny pohádky“ v podání divadla Víti Marčíka jr. měly u dětí úspěch. Foto: archiv OCH Červený Kostelec

Akci finančně podpořilo Město Dvůr Králové nad Labem, Královéhradecký kraj, dárci a projekt Švýcarsko-české spolupráce. Záštitu svou osobní přítomností nad benefičí převzal MVDr. Pavel Bělobrádek, místopředseda vlády a předseda KDU-ČSL. Mediálním partnerem byl Katolický týdeník. Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

Jitka Holcová

Konference o domácí hospicové péči

Hradec Králové: Již třetí konferenci o domácí hospicové péči uspořádala 2. června pro odbornou veřejnost Oblastní charita Hradec Králové ve spolupráci s III. interní gerontometabolickou klinikou hradecké Fakultní nemocnice. Letos s názvem „Jak bolí přechod od kurativní k paliativní léčbě?“ O konferenci byl velký zájem. Jejím odborným garantem byl doc. MUDr. Ladislav Slováček, Ph.D. a v programu vystoupila řada expertů. Záštitu nad akcí převzala Ing. Anna Maclová, náměstkyně primátora města Hradec Králové pro oblast sociálních věcí a zdravotnictví. Více na www.charitahk.cz.

Petra Zíková

Oblastní charita rozšiřuje svůj hospicový tým

Pardubice: V poslední době se stále více diskutuje o potřebnosti domácí hospicové péče. Většina lidí si totiž přeje zemřít doma. Jejich blízcí se však obávají, že se o umírající nedokážou postarat. S přispěním profesionálních zdravotníků a sociálních pracovníků to mohou dokázat. Například díky Oblastní charitě Pardubice letos mohly zůstat v domácím prostředí desítky těžce nemocných pacientů z Pardubic a okolí. Kromě pravidelných návštěv zdravotních sester,

pečovatelek a lékařů zajišťuje Charita umírajícím i jejich rodinám také psychologickou a duchovní podporu. Hospicový tým pardubické Oblastní charity navíc nedávno posílila zkušená lékařka MUDr. Lenka Madurkayová, která se specializuje na paliativní medicínu a léčbu bolesti. Zájem odborné veřejnosti o toto téma je dobrým příslibem pro další rozvoj této služby v regionu. Více na www.pardubice.charita.cz.

Mgr. Vojtěch Homolka

Omalované kamínky pro Sluníčko

Hradec Králové: Oblastní charita Hradec Králové uspořádala v červnu již tradiční benefiční prodejní výstavu a aukci omalovaných kamínků v rámci divadelního festivalu Open Air. Kamínky malovali dobrovolníci, děti i dospěláci. Zapojila se řada škol, mateřských center, maminky s dětmi i senioři z hradeckého Domova důchodců. Ve středu 22. 6. proběhla aukce omalovaných kamínků od výtvarníků, zpěváků, herců a sportovců. Největší pozornosti se těšil kamínek od malíře Adolfa Borna a pro kamínek od ilustrátora dětských knih Pavla Čecha přijel zájemce až z Prahy. Výtěžek celé akce ve výši 50 622 Kč podpoří Středisko rané péče Sluníčko, které pomáhá rodinám s hendikepovanými dětmi. Více na www.charitahk.cz.

Petra Zíková

Pardubická Charita se představila na olympijském veletrhu

Pardubice: V rámci Olympijského parku Pardubice 2016 se ve středu 10. srpna uskutečnil Veletrh sociálních služeb. Společně s dalšími neziskovými organizacemi se do této akce zapojila také Oblastní charita Pardubice. U charitního stánku si návštěvníci mohli prohlédnout i vyzkoušet kompenzační pomůcky jako např. invalidní vozíky či speciální chodítka, které jsou k dispozici zájemcům v charitních půjčovnách pomůcek. Kromě prezentace svých služeb připravila Charita také pohybové hry pro děti. I když letošní veletrh poznamenalo deštivé počasí, jsme přesvědčeni, že akce má smysl. Děkujeme všem pořadatelům i dobrovolníkům.

Mgr. Vojtěch Homolka

Zahrada u Jindrový vily se proměnila do krásy

Litomyšl: My, pracovníci litomyšlské Farní charity máme zase o důvod víc k radosti. Projekt regenerace veřejné zeleně v areálu střediska Respitní péče Jindra, které pomáhá pečujícím o nemohoucí blízké, jsou zdárně u konce. Kolemjdoucím návštěvníkům a rodinám, kteří využívají služeb Respitní péče, se teď nabízí možnost k vycházkám do okolní, rozlohou i výsadbou velkorysá Jindrový zahrady. Její úpravy byly provedeny podle projektu doc. Matouše Jebavého. Rekonstrukcí vzniklo kouzelné prostředí původní tiiché zahrady plné zeleně a ptactva, která je přístupná denně od 8 do 22 hod. (duben – říjen) a od 8 do 19 hod. (listopad – březen). Více na www.litomysl.charita.cz.

Martina Soukupová (s přispěním J. Bisové)

■ KALENDÁŘ NA ZÁŘÍ/ ŘÍJEN

Eliščina charitativní sbírka

3. 9. od 10 do 17 hod., Velké nám., Hradec Králové. Tradiční sbírkovou akci pořádá Oblastní charita Hradec Králové s pomocí svých dobrovolníků v rámci Slavností královny Elišky. Z výtěžku bude podpořen Domov pro matky s dětmi, konkrétně volnočasové aktivity pro děti, které žijí v azylovém domě. Více na www.hk.caritas.cz.

Akce ke Dni Charity v diecézi

ČERVENÝ KOSTELEČ:

- **Běh pro hospic, 24. 9. v 9:30 hod.,** Háčko (Manž. Burdychových 245) – benefiční závod pro dospělé i děti. Více na www.behprohospic.cz.
- **Šikovné ruce pro hospic aneb lidé lidem, 8. – 14. 10.,** Výstavní síň MÚ (nám. T. G. Masaryka 120) – benefiční výstava a soutěž.
- **Mr. Bean, 13. 10. v 19 hod.,** Divadlo J. K. Tyla – benefiční divadlo, hrají A. Budař a F. Šedivý.

Pořádá Oblastní charita Červený Kostelec. (www.ochck.cz)

HAVLÍČKŮV BROD:

- **Oslavy 25. výročí, 28. 9. od 8 do 12 hod.** – mše svatá (8:00 kostel Nanebevzetí Panny Marie), poté zábavné dopoledne pro děti, prezentace služeb a výrobků klientů (park Budoucnost).

Pořádá Oblastní charita Havlíčkův Brod.

Více na www.hb.charita.cz.

HOLICE:

- **Benefiční koncert Prausova pěveckého sboru, 25. 9. v 16 hod.,** kostel sv. Martina. Z výtěžku bude podpořena domácí hospicová péče. Záštitu nad akcí převzal i náměstek hejtmana Pardubického kraje Ing. Roman Línek MBA.

Pořádá Oblastní charita Pardubice.

Více na www.pardubice.charita.cz.

HRADEC KRÁLOVÉ:

- **Výtvarná soutěž pro děti a výstava na téma „Šťastný je ten, kdo našel štěstí v rodině“, 22. 9. – 3. 10.,** Krajský úřad Hradec Králové. Vernisáž 22. 9. ve 13:30 hod. (vestibul) – vyhodnocení soutěže, do které se zapojily školy z Hradce Králové i okolí, taneční a pěvecké vystoupení.

Pořádá Oblastní charita Hradec Králové.

Více na www.charitahk.cz.

CHRUDIM:

- **Den otevřených dveří, 27. 9. od 9 do 19 hod.,** Farní charita Chrudim (Školní nám. 56) – prezentace služeb (přednáška a projekce), dobrovolníci jako průvodci Charitou, posezení s občerstvením a diskuze.

Pořádá Farní charita Chrudim. (www.chrudim.charita.cz)

JIČÍN:

- **Charitní infostánek, 26. 9. od 9 do 15:30 hod.,** Žižkovo náměstí – prezentace služeb

Pořádá Oblastní charita Jičín. Více na www.jicin.charita.cz.

KUTNÁ HORA:

- **Veletrh sociálních služeb, 14. – 15. 10. od 9 do 17 hod.,** GASK (bývalá Jezuitská kolej a zahrady) - prezentace služeb, besedy, kulturní program, charitní Středisko Na Sioně představí pomůcky pro děti s hendikepem, fotografie a video.

Oblastní charita Kutná Hora. Více na www.kh.charita.cz.

RYCHNOV NAD KNĚŽNOU:

- **Den otevřených dveří, 14. 9. od 9 do 17 hod.,** Stacionář sv. Františka (Palackého 111) – prohlídka zařízení, prezentace projektu komplexní zdravotní péče o dlouhodobě a nevyléčitelně nemocné v rámci programu švýcarsko-české spolupráce
- Zábavné odpoledne s žáky ZŠ, 27. 9. od 8:30 do 11 hod., Stacionář sv. Františka – soutěže a tanec

Pořádá Farní charita Rychnov nad Kněžnou.

Více na www.rychnov.charita.cz.

ÚSTÍ NAD ORLICÍ:

- **Den Charity, 16. 9. od 14:30 h.,** DPS sv. Kryštofa v Kerharticích (Sokolská 68) – vystoupení dětí ze ZŠ, Kejkliřské divadlo V. Vrtka: Velká cirkusová pohádka, skupina Šedousbend (hudba k poslechu i tanci), prohlídka bytů a bylinkové zahrádky.

Pořádá Oblastní charita Ústí nad Orlicí. (www.uo.charita.cz)

ŽIREČ:

- **Koncert Marcely Březinové, 2. 9. od 15 hod.,** Domov sv. Josefa – Café Damián
- **Seminář pro blízké nemocných RS, 8. - 9. 9.,** Hospital Kuks
- **Konference o roztroušené skleróze (RS), 21. 9. od 8:30 hod.,** Domov sv. Josefa - Dům sv. Damiána

Pořádá Oblastní charita Červený Kostelec – středisko Domov sv. Josefa. Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

Charity ve Dvoře Králové n. L., Litomyšli nebo Rychnově n. K. pořádají v rámci kampaně také akce a setkání pro zaměstnance a dobrovolníky.

O DNI CHARITY 2016 více na www.charita.cz.

eNCéčko pomáhá dospívajícím ve Světlé již 10 let

Již deset let mohou děti a mládež ve Světlé nad Sázavou trávit volná všední odpoledne v eNCéčku – nízkoprahovém centru pro děti a mládež. Klub provozuje Oblastní charita Havlíčkův Brod od dubna 2006. „Prvotní myšlenka vzešla od města, které chtělo něco udělat pro dospívající,“ vzpomíná jeho první vedoucí Jana Dománková a dodává, „mládež si k nám našla cestu poměrně snadno. Tehdy jsme byli jediní v regionu.“ První návštěvníci se mohli podílet i na dotváření a výzdobě centra, navrhovali také jeho jméno a program.

Posláním eNCéčka je poskytovat pomoc a podporu dětem a dospívajícím, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální

situaci nebo jsou takovou situací ohroženi. Patří sem např. problémy spojené se školou, neshody s rodiči, konflikty se spolužáky či vrstevnické vztahy. „Mohou k nám chodit dospívající ve věku od 10 do 21 let. Nízkoprahovost znamená anonymitu, bezplatnost služeb a jejich maximální dostupnost. Dospívající se mohou spolehnout na naši sto procentní mlčenlivost, individuální přístup a podporu,“ vysvětluje stávající vedoucí zařízení Miroslava Habásková. Do nabídky centra patří rozhovory s návštěvníky na různá témata, poradenství, poskytování informací či doučování.

Přespávací akce v nízkoprahovém centru eNCéčko ve Světlé nad Sázavou. Foto: archiv OCH Havlíčkův Brod

Právě tím se odlišuje od ryze volnočasového klubu.

Aby dospívající mohli využít nabídky eNCéčka, stačí, když se zdrží ohrožujícího chování, dodržují pravidla zařízení a spadají věkem do cílové skupiny. Za deset let fungování nízkoprahové centrum poskytlo své zázemí velkému počtu dospívajících. Nejčastěji se mladí obrací s problémy, které vychází z jejich věku, ale i s doučováním a školními povinnostmi. Jejich leckdy všetečné dotazy zodpoví tři sympatické mladé dámy s příslušným sociálním vzděláním.

„Do eNCéčka jsem začala chodit před třemi roky. Pozнала jsem tu nové kamarády, ale i super pracovnice, které mi vždy se vším pomohou. Když nezvládám školu, můžu sem přijít se doučovat anebo si i připravit referát nebo domácí úkol. Pokecat však můžu i o tom, co mě zrovna štve,“ říká třináctiletá návštěvnice klubu.

V poslední době se eNCéčko může pochlubit např. výlety po okolí v době letních prázdnin, účastí na taneční soutěži Ahmen Khelas v Jihlavě, pěveckým i módním vystoupením při otevření Střediska charitní pomoci v Humpolci či úspěšná pěvecká účast na multikulturním festivalu Open Worldwide Stage v Hradci Králové.

Hana Fikarová (red. upraveno)

Omluva

V letních Charitních listech došlo nedopatřením k záměně fotografií u příspěvků „Pardubická Charita přivítala firemní dobrovolníky“ a „Dobrovolníci na Kutnohorsku“. Redakce časopisu Adalbert se tímto omlouvá a děkuje za pochopení.

Bertík

Čtení pro zábavu i poučení

Milí ministranti,

prázdniny jsou nenávratně pryč a my se opět i v tomto novém školním roce budeme potkávat na této stránce. Pokud si vzpomínáte, posledně jsme si rozebrali skutky Božího milosrdenství v aplikaci na nás. Nyní

na prahu nového školního roku si je můžeme opět připomenout, abychom věděli, jak má ministrant ve škole svědčit o tom, že slouží Panu Ježíši.

K tomu vám ze srdce žehnám.

P. Filip Foltán

Ministrant jako žák

Určitě si budete muset opět zvyknout na režim školního dne: budíček, koupelna, kuchyň, autobus, šatna a škola. Odpolední aktivity, domácí úkoly a také nějaké to volno. Ale do toho nesmíme zapomínat na to, že Pán je s námi. Jen ho musíme umět pozvat do školního dne.

Když jsem byl malý, tak se u nás ve vsi objevovali augustiniáni. Měli misie, a protože tam kamarádili s jednou rodinou, tak u nás byli poměrně často. Jako ministranti jsme mnohokrát jezdili do jejich kláštera v Košicích – na Slovensku. Dnes jeden z těch mužů obléká Svatého otce a je jeho kostelníkem. Ale to není až tak podstatné. Důležité je, že nás chtěli motivovat k tomu, k čemu vás chci nyní motivovat já. Dávali nám takové samolepky s jednoduchým obrázkem. Jednu takovou samolepku jsem měl na žakovské knížce nalepenou snad celou základní školu. Byl tam chlapec s knížkou u dveří s nápisem „Matematika“ a pod obrázkem byla modlitba: „Pane, zachraň mě před touto hodinou“. Já matematiku také

neměl moc rád, takže se mi ta modlitba líbila. Stala se mojí modlitbou před každým předmětem. Když se blížila písemka, udělal jsem si někde na noze křížek, aby mě Pán chránil a osvětil Duchem Svatým. To nás naučili právě tito řeholníci. Zkuste to, pozvěte do každého dne, do každé chvíle Pana Ježíše. I to je projev toho, že mu sloužíme a že jsme mu blízko.

Také vás chci pozvat na ministrantské schůzky, tzv. ministrantskou formaci k nám do Nížkova: na podzim jsou dva termíny: 7. – 8. října (téma svátost nemocných) a pak 11. – 12. listopadu (téma Velikonoce – poslední večeře, pesachová večeře, umývání nohou). Ministranti, kteří tento kurz už absolvovali, můžou samozřejmě přijít také, oni také vědí, co už mohou očekávat. Přihlášky posílejte prosím na f.foltan@email.cz nejpozději do 25. září 2016 a do předmětu e-mailu uveďte prosím: Formace ministrantů.

P. Filip Foltán

Svatý Václav

Asi 907 – 28. září 935, byl český kníže a světec, který je hlavním patronem Čech a Moravy a symbol české státnosti.

Byl vychováván svou babičkou svatou Ludmilou a vzdělával se na Budči. Jako kníže, po porážce saským králem Jindřichem Ptáčníkem, dokázal zachovat suverenitu českého státu a založil chrám sv. Víta, hlavní kostel knížectví. Byl zavražděn v dnešní Staré Boleslavi, sídle svého bratra Boleslava, který díky tomu převzal vládu. Po smrti začal být Václav uctíván jako svatý pro svou v legendách mu připisovanou zbožnost – vlastnoruční pěstování vína a obilí pro svaté přijímání, péči o chudé, otroky a vězně, stavění kostelů, kácení šibenic, ničení pohanických svatyní a pro posmrtné zázraky. Později se stal symbolem českého státu.

Jáhenské svěcení, 16.7.2016, Katedrála Svatého Ducha

